

הרב אביחי רונצקי

תשי"ב-תשע"ח

מבחר מהדברים שפורסמו
בעולם קטן לאורך השנים:
ראיונות, מאמרים, יומני מסע

נפתלי בנט, שר החינוך

אילת שקד, שרת המשפטים

רון כתרי, דובר צה"ל לשעבר

המשפחה

ישיבת איתמר

עולם קטן

דברים טובים

משפחת רונצקי

ביום רביעי ה' בניסן החל אבא סדרת טיפולים נוספת בניסיון לעצור את המחלה שבגופו. בתחילת השבוע שלפני פסח ראינו שאבא נחלש מאוד והתחלנו לחשוש שמא הפעם הדברים קצת אחרת משהיו בשנתיים שבהן אבא התמודד בגבורה עם מחלתו תוך שהוא ממשיך ככל יכולתו בלימוד תורה ובמשימותיו הרבות. לא ידענו אם זוהי היחלשות זמנית מהטיפול או חלילה הידרדרות בבריאותו.

ביום שני בערב (י' בניסן) אבא ישב במיטתו ולמד גמרא, ואנחנו ישבנו סביבו. שאלנו אותו מה הוא חושב על מצבו. אבא השיב בחדות כי אינו מעוניין לדבר דברים מחלישים אלא להפך, הוא רוצה לסמוך על הרופאים הבכירים שחיוו דעתם כי הטיפול הכימותרפי יכול לעצור את המחלה ובעזרת ה' יזכה לחיות ולהמשיך בעשייתו עוד שנים. בסיום דבריו אלה אבא נשא כפיו כלפי מעלה כמקבל עליו את רצון ה' גם אם יהיה שונה מרצונו. שאלנוהו אם יש משהו שהוא רוצה לומר. אבא ענה בהומור המיוחד לו, שלבקשנו יאמר "מסר לאומה". ואז ברצינות, מהמייט נפשו, בקול חלוש, אמר לנו אבא:

"הדבר הכי חשוב בחיים זה להאיר פנים. לומר שלום ובוקר טוב לכל אדם. במעלית. לשומר בקניון. צריך להפוך את זה לטרנד לאומי של אמירת שלום. רק התעניינות קצרה ולא מעבר לכך, זה יכול לשנות את כל החברה הישראלית.

"להאיר פנים, שיאירו פנים אחד לשני - זה יכול לשנות את כל החברה הישראלית. משהו קטן כזה שאומרים בוקר טוב, אומרים שלום, מה שלומך, אפשר לעזור במשהו... אני מאוד מאמין בזה. "המצב הכלכלי, החברתי, הפוליטי, הכול תלוי ביחסים של בני אדם".

במהלך השבוע אבא הלך ונחלש, כשהוא ממשיך כל העת בלימוד תנ"ך.

ביום שישי ערב פסח (י"ד בניסן) אבא כבר היה חלש מאוד ואמר משפט לא מובן, אך מתוכו הובנו בבהירות שתי מילים: "דברים טובים". איננו יודעים למה אבא התכוון.

חשבנו שאולי בכוונה נשארו הדברים פתוחים, שאולי נכון שכל אחד, כל אדם, יפרש לעצמו כיצד להוסיף לעולם עוד קצת "דברים טובים".

כאשר פרסמנו מעט את מילותיו האחרונות אלה, שמחנו לשמוע על אנשים שונים שכתבו על ה"דברים הטובים" שקיבלו על עצמם: סטודנט לסייעוד שבמשמרת במיון החליט לחייך למטופלים, אישה שמיהרה לחתום על כרטיס 'אד' לתרומת איברים, משפחה שחילקה פרחים לחג לדיירי הבניין שלה בעיר ובחור שהתאמץ השבוע יותר בהסעת טרמפיסטים. דברים טובים.

ראש הישיבה שלא עמד בראש

אריה גולדברגר בשם ישיבת איתמר

אבא, חבר, מורה לחיים, רב. ראש הישיבה שלנו שאף פעם לא עמד בראש. היית בבחינת ירח שנותן לכל הכוכבים לדלוך לידך ולתת להאיר מעצמם. תמיד אמרת שמי שמנהלים את הישיבה הם התלמידים, היה חשוב לך שהשולחנות בחדרי השיעורים יהיו עגולים, כי אין מישהו שיושב בראש, כולם שווים בעיניך.

הדבר שהכי ברחת ממנו זה שידברו עליך, שיספידו אותך. אף פעם לא הסכמת שיעלו אותך לתורה ויגידו "ראש הישיבה" או "מורנו ורבנו".

גם שאתה לא פה, אני אשתדל מאוד לא לעצבן אותך.

הדבר שהכי ברחת ממנו זה שידברו עליך, שיספידו אותך. אף פעם לא הסכמת שיעלו אותך לתורה ויגידו "ראש הישיבה" או "מורנו ורבנו". נפרדנו ממך ברחבת משכן אהוד, בית המדרש שכל כך אהבת. תמיד חזרת לכאן, בכל תפקיד שעשית, פה היה ביתך, המקום שלך בצד שמאל של בית המדרש, ליד התלמידים, שולחן רגיל, כיסא עץ ישן עוד מבית המדרש הקודם, הכול פשוט, כמו שאתה היית

זכיתי להכיר אותך בהיותי נער מתבגר בגיל 14, ומאז נקשרו דרכינו. עוד בימי התיכון בישיבת חצנים באת בבוקר להעיר אותנו, פתחת קמעא את הדלת, לחשת "בוקר טוב" והלכתי... נתת בנו אמון שנקום, והיה קשה מאוד לאכזב אותך.

לאחר מכן ביקשת שנבוא להיות שותפים בהקמת הישיבה הגבוהה באיתמר, והקשר המיוחד בינינו והאהבה הגדולה לא

הותירו לנו כמובן בורה ונרתמנו לדגל.

נפרדנו ממך ברחבת משכן אהוד, בית המדרש שכל כך אהבת. תמיד חזרת לכאן, בכל תפקיד שעשית, פה היה ביתך, המקום שלך בצד שמאל של בית המדרש, ליד התלמידים, שולחן רגיל, כיסא עץ ישן עוד מבית המדרש הקודם, הכול פשוט, כמו שאתה היית.

הישיבה הייתה מפעל חיך. אהבת מאוד אותנו, את התלמידים, לא ויתרת על הקשר האישי, שיחות על שיחות בכל מקום, בבית מדרש, בצבא, בשמחות ובמשברים, בכל מקום שבו היינו - היית מופיע.

הרב, אילו היית כאן עכשיו היה חשוב לך לומר את משנת חיך. תמיד הייתה שגורה בפין מסכת אבות, שכל כולה **דרך ארץ שקדמה לתורה**, דבר זה היה המוטו בחיך.

הנחלת לנו שהקדמת שלום לכל אדם באשר הוא היא לא סתם אמירת שלום. תמיד חקרת ובדקת: מאיפה אתה? היכן אתה גר? איפה היית בצבא? ומשם כבר היית מוצא את הדרך לשיחה ארוכה וחיבורים נוספים. היית כולך איש של חיבורים ואהבת האדם באשר הוא. אני יודע שלפעמים זה נשמע כמו קלישאות של הספדים, אבל תסתכלו כאן סביב - רבנים, קצינים, משפחות השכול, חברים ותלמידים מכל קצות הקשת הישראלית.

נגעת בכלום וחיברת את כולם באהבה גדולה.

בוגרים, תלמידים, ידידים ושותפים לדרך.

יש לנו משימה להמשיך את הרוח המיוחדת של הרב שכל כך אהבנו, רוח של מסירות נפש לתורה, לעם ישראל ולארץ ישראל, רוח של נתינה לכל אדם ללא שיפוטיות, רוח של ענווה ופשטות, חירות מחשבתית ואמונה פשוטה בקדוש ברוך הוא, רוח שיוצאת מבית המדרש ונושבת בכל מקום.

תמונות בזיכרוני עפות

תא"ל (במיל') רון כתר, בן

מחזורו של הרב רונצקי בפנימייה הצבאית, דובר צה"ל לשעבר

הרב אביחי רונצקי. איש מגוון באיכויותיו, במטען קורותיו. מוזר לחשוב שאינו כאן עוד. בעבורנו היה אבי,

או - שימושי יותר - קטן.

תמונה ראשונה: הכרתיו בפנימייה הצבאית בקיץ 1966. דק ושחום, שיערו שחור מבריק, בלורית משתפלת על מצחו. עיניו חודרות, בוחנות. חיוך קטן שכן על שפתיו גם כשהיה כעוס. בעצם, אינני זוכר אותו כעוס. הוא היה איש של שלוה ורוגע, של מתינות ונועם, וגם במחלוקת או ויכוח היה לואט מילותיו בשקט, עד כי קשה היה לעתים להבין את דבריו בהאזנה ראשונה. אני זוכר שהשתוממנו עת בחר ללכת (עם בוגר נוסף) "הכי רחוק" ולהתנדב לקומנדו הימי, לשייטת.

תמונה שנייה: אחרי מלחמת יום הכיפורים בחולות רפידים בסיני. טטו מ"פ בסיירת שקד, אנוכי קצין המודיעין של חטיבת טנקים, מפגש בתרגיל של חול ויזע. אני זוכר שהתרגשנו בפגישה.

תמונה שלישית: הרב רונצקי, שאז כבר היה גדול בתורה ומורה דרך לתלמידיו, מחפש אותי... אני בתפקידי כדובר צה"ל. הרב משתף אותי שהרמטכ"ל פנה אליו והם מדברים בחזרתו למדים, לכהן כרב הצבאי הראשי. נפעמתי. שוחחנו על המעלות ועל המגרעות של מהלך שכזה. הבטחתי לו (וקיימתי, לאחר זמן) שאדריך אותו באמנות הדיבור באמצעי התקשורת. עמידה בפני ציבור - הרי התנסה בה בישיבות ובבית הכנסת. בדרכו המיוחדת הוא ניסה לפתור מחלוקות ולקדם את אמונותיו גם למול התנגדויות, שכדרך המקום הפכו חיש מהר נוקבות ואף בוטות ומתלהמות.

תמונה רביעית: (הרב) אבי רונצקי מגיע אליי לבית הספר הריאלי העברי בחיפה, שניהלתי שנים רבות. הוא ראה בהזדמנות שניתנה לי זכות גדולה וערך חינוכי נשגב (אצל אבי המונחים הללו לא נשמעו מליציים...), וביקשני לפעול לכך שיינתן לו להורות בבית הספר שלו-שלנו. ריחוק מגוריו מנע את מימוש משאלתו, אך פעמים מספר הוא שאלני אם יסכימו ההורים עם שילובו של רב בשורות מורי בית הספר... לא הגענו לבחון זאת. לי לא היה ספק שבצד התנגדויות צפויות - נתגבר. כאמור, לא הגענו לדבר מעשה.

אחר כך הוא דחף נמרצות לחבר את תלמידי הריאלי למסגרת מפעלות 'זהות יהודית' שיזם וארגן, בעיקר לנוכח התנגדויות גורמים חילוניים למהלך שנתפס בעיניהם 'הדתה'. בריאלי לא סברנו כך, וראינו בשיתוף המשך מתבקש לאופן שלימדו בריאלי לימודי קודש דורות של תלמידים.

מורה הדרך הרב רונצקי; תא"ל אביחי רונצקי, המפקד; אבי חברנו, בן מחזורנו; טטו שלנו. כמה עצוב שהקדים ללכת מעמנו, כמה הוא חסר כבר כעת ועוד תתעצם תחושת החסר. זכרו נצור עמנו.

שותף לדרך, מורה וחבר אמת

נפתלי בנט

איילת שקד, שרת המשפטים

טוב ולראות טוב, ולצד זה לפעול כל הזמן בחוזק ובעצמה.

הרב האהוב עסק ב'גדולות' - חיזק את עם ישראל, הקים ישיבה מופלאה, הנחיל זהות יהודית, בנה צבא טוב עם רוח של ניצחון, בצה"ל שירת כלוחם נועז במלחמת יום הכיפורים ובהמשך דרכו הגיע עד לתפקיד החשוב של הרב הצבאי הראשי. אך תמיד עשה זאת דרך העיסוק ב'קטנות' - שוחח עם נהג אוטובוס, שמר שמירת לילה משותפת עם לוחם, ביקר אלמנת צה"ל, עזר לתלמיד במצוקה.

הוא היה תמים אך הבין הכול. הוא בחר שלא לראות רוע, אכזריות וציניות. דרכו לא הייתה בתוכחה אלא בדוגמה. אל מול רוע - טוב לב. אל מול ציניות - אמונה נחושה. וזה היה מידבק.

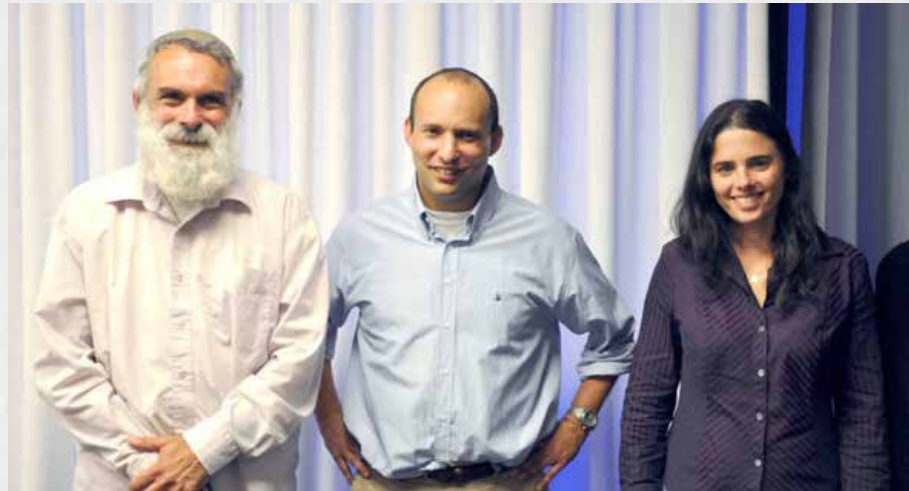
**

לדעתי אחת המשימות הגדולות של הדור שלנו, אולי המשימה, היא לנהל כאן במדינתנו האהובה ויכוח תוסס ופורה מתוך אהבת אמת. קראו את המשפט שכתבתי. האם זה באמת אפשרי? הרי 'הם' בשמאל, בימין, החרדים, החילונים, הדתיים, טועים כל כך! וכל יום אנחנו קוראים בפייסבוק איך 'הם' רוצים בעצם להחריב את מדינת ישראל. הם מנסים לחלץ, להשמאל, להחזיר בתשובה, להדת אותנו.

הרב האהוב לימד אותי שזה אפשרי. כל בר פלוגתא של הרב התאהב בו. לא משנה מה חושב האדם על ראשו ומה אורח חייו, הרב התחבר לכל אחת ואחד. ראה בכל אחד את האדם.

אם הרב יכול, אנחנו חייבים. אני מבטיח להשתדל לקחת מעט מהרב. לנסות לברך זרים בשלום. לא לשנוא את בר הפלוגתא. לקבל כל אחד. בואו ננסה. למענו, למעננו. מתגעגע אליך, רב אהוב שלי, נפתלי בנט

הרב האהוב כבר חסר לי. "הרב האהוב". כך כיניתי תמיד את הרב רונצקי. כי כזה הוא היה. רב - מצפן, מדריך, מורה. אהוב - כל אחד, ללא קשר למעמדו או לדרגתו, ידע שהרב מכבד אותו ואוהב אותו, ולכן כולם אהבו את הרב כל כך. וגם אני אהבתי אותו מאוד

מאוד.

כעת אני מבין ממשפחתו שכאשר פגשתי אותו ביום חמישי שלפני פסח זו הייתה שיחתו האחרונה. כהרגלו, הוא שאל אותי לשלומי ומה קורה במדינה. ואז הוא ביקש, בשארית לחישותיו, שנדחוף ליצור מעין מנהג חדש בישראל: שכל אחד בכל יום יברך אחד את השני לשלום. יאמר "בוקר טוב" גם לאדם זר באוטובוס או במעלית. הרב האהוב האמין שכך תיווצר רוח טובה שתהא מידבקת. ולבסוף הוא גם אמר "אני אתחזק". סיים ברוח אופטימית. כך, יומיים וחצי לפני לכתו. נדמה לי שזו מהותו של הרב האהוב: להיות

תרגיל, ולא פסח על יציאה לשליחות בהודו, יחד עם רעייתו המופלאה, כדי לפגוש את התרמילאים הישראלים בהימלאיה.

הרב רונצקי פעל כל חייו לפי צוואתו של טרומפלדור: "חסר גלגל? אני הגלגל. חסרים מסמר, בורג, גלגל תנופה? קחו אותי. צריך לחפור אדמה?

אני חופר. צריך לירות? אני חייל. משטרה? רופא? עורכי דין? מורים? שואבי מים? בבקשה, אני עושה את הכול... אני יודע רק ציווי אחד: לבנות".

השבוע, בצאתי מבית האבלים, ביקשתי לקחת עמי הביתה את הספר שמרכז את ליבת עשייתו ומאמרו ב"עולם קטן", שיהיה לי בבית כדי שאוכל מפעם לפעם לקרוא ולומר לעצמי כמה הוא צודק. העולם בלעדיו חיוור יותר וטוב פחות.

כך רציתי לסיים. אבל אני יודעת שהרב היה כועס עליי, על הפסימיות: מה פתאום טוב פחות?! אז אסיים בנימה אופטימית: אין ולא יהיה עוד מישוה כמוהו, אבל אנחנו נקיים את מורשתו, מורשת של אחדות וערבות הדדית.

כאשר החלטתי לעזוב את חיי הנוחות ולקפוץ לביצה הפוליטית, ישבתי עם הרב רונצקי ועם נפתלי בנט על ספסל בפארק הירקון ודיברנו.

ביררנו עם עצמנו את אחת השאלות החשובות בחיי מדינת ישראל: כיצד דתיים וחילונים יכולים לשתף פעולה ברוח הערכים שכולנו מאמינים בהם, מתוך כבוד הדדי. האמת היא שהבירור לא היה קשה במיוחד. כמעט מיד הבנו את ההכרח והיכולת. מכאן הדרך לפוליטיקה הייתה מידית: הקמנו את "ישראלים", במטרה להניף על דגלנו את ה"קוורטט הקדוש": עצמה יהודית - חיזוק הזהות היהודית, כיבוד האחר ושמירה על ארץ ישראל.

לאחר מכן, כשהחלטנו להצטרף לבית היהודי, בנט ואני התמודדנו בפריימריז והרב רונצקי ליווה אותנו בכל השלבים. כחילונית ההשתלבות ההתחלתית לא הייתה מובנית מאליה לכול. וכאן נכנס הרב לתמונה. הוא פעל בנחישות כפי שרק הוא יודע ושכנע את הספקנים בחשיבות המהלך.

נזכרתי בכל זה ביום שני השבוע, כאשר נישמתי את המשפחה ושמעתי איך בדיוק אותה אישיות בנפשו התגלתה בכל רובדי החיים. בני משפחתו סיפרו כיצד ביום שישי האחרון לחייו הוא נתן את צוואתו כ"מסר לאומה", ממש בלחישת: "הכי חשוב להאיר פנים, לומר 'בוקר טוב' גם למי שלא מכירים. צריך שהנהוג יהפוך לטרנד לאומי באופן שישנה את כל החברה הישראלית". כזה היה הרב, אופטימיסט מושבע שמאמין בלכידות חברתית ובאחדות אמתית.

לצד השלווה שהקרנו פניו, נפשו הייתה סוערת ולא מצאה רגע של מנוחה. היה בו עומק אינסופי לצד פשטות ובהירות. הוא סירב לנוח על זרי הדפנה. 24/7 חשב הרב רונצקי מה עוד הוא יכול לעשות למען העם והארץ, איזו אבן הוא עוד לא הפך כדי להיטיב עם מי שזקוק לכך. גם כרב הראשי לצה"ל הוא לא בחל בלינה במיטת שדה, רק כדי להספיק ב-6:00 בבוקר להיות עם לוחמים באיזה

הקנקן, הגבעות והצבא

הרהורים אחרי מפגש עם מסורבי גיוס בחוות גלעד

הרב אביחי רונצקי, ראש הישיבה באיתמר,

תת אלוף במיל' הרב הצבאי הראשי לשעבר

אני מודה שהופתענו מאוד, אלוף משנה גיל מפקד מיט"ב (בקו"ם לשעבר) ואנוכי, לנוכח עשרות הבחורים שהמתינו לנו בחוות גלעד. הציפייה הייתה למספר קטן ממניין ואף חששנו שכלל לא יגיעו.

כמחצית השעה קודם לכן אספתי מצומת תפוח את המפקד שמונה על מערך הגיוס הצבאי, ויחד המשכנו לחוות גלעד.

בלוח האלקטרוני שבפתח החוות התנוססה באותיות של קידוש לבנה ברכת ברוכים הבאים והודעה על פגישה של כל מי שרוצה להתגייס, עם אלוף משנה גיל, ואתי.

בשיחות המקדימות שניהלנו עם הצבא נשאלתי אם אפשרי להגיע למקום במדי צה"ל, אם זה לא יעורר פרובוקציות, ולאחר שהשבתי בחיוב מוחלט, התבקשתי לבוא אף אני במדים. עצוב לראות עד כמה גדול ועצוב פער המידע אודות חלוצי נוער הגבעות.

המפגש החל בשיח כללי, והשאלה שהדהדה באוויר מאת כל הבחורים הייתה: מדוע מוותרים עלינו? מדוע נותנים לנו פטור מגיוס בקלות רבה כל כך? אך ההתרגשות האמתית ציפתה לנו בראיונות האישיים. אחד אחד נכנסו הבחורים לחדר הקטן שבו ישב אל"מ גיל יחד עם קצינה שממונה על מערך האבחונים בלשכות הגיוס, ובפיהם בקשה אחת: להתגייס ליחידות הקרביות של צה"ל. לשאלתנו מדוע זה חשוב להם, ענו בפשטות שהם רוצים להגן על עם ישראל ולהיות חלק מהחברה כאן בארץ.

התבוננתי בהם, לבושים בבגדי עבודה, עטורי זקנים מדובללים, פאות ארוכות וכיפות צמר ענקיות על ראשיהם. לבי הלם בקרי ודמעות הציפו את עיניי. הבטתי באל"מ גיל וראיתי שאף בו אחזה התרגשות לא מעטה.

זה נוער הגבעות שסופג גערות וגידופים מפי כולם, מאמצעי תקשורת, מאנשי ציבור, ואף אני לא חשכתי את שבט לשוני מהם.

לנוכח המראה המופלא והמרגש, והבקשות הפשוטות להתגייס לצבא, הבנתי שעליי לשוב בתשובה על מה שחשבתי, אמרתי וכתבתי אודותם.

הקנקן הגבעות והצבא

הרהורים אחרי מפגש עם מסורבי גיוס בחוות גלעד
הרב אביחי רונצקי ראש הישיבה באיתמר, תת אלוף במיל' הרב הצבאי הראשי לשעבר

אני מודה שהופתענו מאוד, אלוף משנה גיל מפקד מיט"ב (בקו"ם לשעבר) ואנוכי, לנוכח עשרות הבחורים שהמתינו לנו בחוות גלעד. הציפייה הייתה למספר קטן ממניין ואף חששנו שכלל לא יגיעו.

כמחצית השעה קודם לכן אספתי מצומת תפוח את המפקד שמונה על מערך הגיוס הצבאי, ויחד המשכנו לחוות גלעד.

בלוח האלקטרוני שבפתח החוות התנוססה באותיות של קידוש לבנה ברכת ברוכים הבאים והודעה על פגישה של כל מי שרוצה להתגייס, עם אלוף משנה גיל, ואתי.

בשיחות המקדימות שניהלנו עם הצבא נשאלתי אם אפשרי להגיע למקום במדי צה"ל, אם זה לא יעורר פרובוקציות, ולאחר שהשבתי בחיוב מוחלט, התבקשתי לבוא אף אני במדים. עצוב לראות עד כמה גדול ועצוב פער המידע אודות חלוצי נוער הגבעות.

המפגש החל בשיח כללי, והשאלה שהדהדה באוויר מאת כל הבחורים הייתה: מדוע מוותרים עלינו? מדוע נותנים לנו פטור מגיוס בקלות רבה כל כך? אך ההתרגשות האמתית ציפתה לנו בראיונות האישיים. אחד אחד נכנסו הבחורים לחדר הקטן שבו ישב אל"מ גיל יחד עם קצינה שממונה על מערך האבחונים בלשכות הגיוס, ובפיהם בקשה אחת: להתגייס ליחידות הקרביות של צה"ל. לשאלתנו מדוע זה חשוב להם, ענו בפשטות שהם רוצים להגן על עם ישראל ולהיות חלק מהחברה כאן בארץ.

התבוננתי בהם, לבושים בבגדי עבודה, עטורי זקנים מדובללים, פאות ארוכות וכיפות צמר ענקיות על ראשיהם. לבי הלם בקרי ודמעות הציפו את עיניי. הבטתי באל"מ גיל וראיתי שאף בו אחזה התרגשות לא מעטה.

זה נוער הגבעות שסופג גערות וגידופים מפי כולם, מאמצעי תקשורת, מאנשי ציבור, ואף אני לא חשכתי את שבט לשוני מהם.

לנוכח המראה המופלא והמרגש, והבקשות הפשוטות להתגייס לצבא, הבנתי שעליי לשוב בתשובה על מה שחשבתי, אמרתי וכתבתי אודותם.

התבוננתי בהם, לבושים בבגדי עבודה, עטורי זקנים מדובללים, פאות ארוכות וכיפות צמר ענקיות על ראשיהם. לבי הלם בקרבי ודמעות הציפו את עיניי. הבטתי באל"מ גיל וראיתי שאף בו אחזה התרגשות לא מעטה. זה נוער הגבעות שסופג גערות וגידופים מפי כולם, מאמצעי תקשורת, מאנשי ציבור, ואף אני לא חשכתי את שבט לשוני מהם. לנוכח המראה המופלא והמרגש, והבקשות הפשוטות להתגייס לצבא, הבנתי שעליי לשוב בתשובה על מה שחשבתי, אמרתי וכתבתי אודותם

לאחד הבאים, שפטור מגיוס כבר שלוש שנים בגלל תיקים פתוחים, הציע גיל להתגייס למחרת היום! הבחור לקח את ההצעה. לאחר, שגם הוא קיבל פטור בעבר, נקבע תאריך גיוס לאחר שיסיים את ארבעת חודשי עבודות השירות שעליהם התחייב בבית המשפט. בקשתו לקבל זימון לגיבוש צנחנים נענתה בחיוב.

מרגשת ביותר הייתה בקשתו של בחור בן 27, נשוי ואב לילד, בעליה של חדרה עסקית, שלא שירת בצה"ל וביקש לעשות זאת כיום. לשאלתנו מה יעשה עם המשפחה והעסק שעלול להתמוטט מבחינה כלכלית, ענה בפשטות שימצא לכך פתרונות, אך החסר הגדול שנוצר בשל אי השירות בצבא מעיק עליו יותר מהכול.

בימים של שיח בחברה הישראלית על אודות שוויון בנטל וריבוי המשתמטים, מילים שכאלו חודרות עמוק ומרגשות ביותר. כך התארכו להן השעות, הלילה ירד כבר מזמן, וזרם הבחורים המשיך להגיע מכל

חדש במילון הישראלי: הדתה - על המאבק על רוחו של צבא ההגנה לישראל

הרב אביחי רונצקי, ראש הישיבה באיתמר, הרבצ"ר לשעבר

"הִדְתָּהּ", מושג חדש שנכנס ללקסיקון הישראלי. משמעות מושג זה ביחס לצה"ל היא שהצבא שלנו נהיה דתי יותר ויותר.

כתורות מאמרי המערכת ב'הארץ' השבוע, שמבקרות את הרבנות הצבאית הראשית ואף קוראות לסגירתה, שייכות בהחלט למהלך זה שהתחיל לפני כשני עשורים כשבני הציונות הדתית הסירו מעליהם את תווית משגיחי הכשרות ושעטו בסערה אל עבר היחידות המיוחדות ותפקידי הפיקוד בצבא.

אותו נוער עושה את שליחותו זו בצבא במסירות רבה, מכוח לימוד התורה שמתעצם והולך בישיבות ובמכניות. אין היום כמעט נער דתי שלא ממשיך את לימודיו התורניים קודם הצבא בישיבה או במכינה.

עוד במהלך ימי כהונתי כרבצ"ר הופנו קצי ביקורת בעיקר כלפי תחום התודעה היהודית שעסק רבות בהנחלת ערכי מורשת וחזוק רוח הלחימה ביחידות הלוחמות של צה"ל. לעומת זאת, מפקדי הצבא, רובם ככולם תמכו ועודדו אותנו להמשיך ולפעול ביתר שאת, מתוך הבנת הערך של חיבור החיילים למקורות העם הזה. זכורני שלאחר שבת מפקדים בעיר דוד, כתב לי מפקד האוגדה שלדעת פקודיו התכנים שספגו במהלך השבת היו המשך לתרגיל האוגדתי שנערך שבועיים קודם.

ובכן, תשובה לשאלתנו מה הבעיה בתופעה מבורכת זו: הם פשוט מפחדים. חוששים ששומטים את שטיח ההנהגה מתחת לרגליהם. "גונבים את

המדינה" מידי האליטות שחפצות שארצנו תהיה מדינת כל אזרחיה. ממילא הגברת כוחה של הרבנות הצבאית בהתעסקותה בעניין הלאומי וברוח הלחימה, מעבר למוכר וידוע ככשרות, שבת וזיהוי חללים, וריבוי לוחמים ומפקדים דתיים – כל זאת מעורר דאגה רבה אצל אותם חוגים.

הטענות החוזרות ונשנות בשאלה מיהו הריבון, המפקד או הרב, ובדבר היחס השלילי לנוכרים ולהדרת נשים, משוללות כל יסוד של אמת. המקרים המעטים שבהם הייתה התנגשות שכזו ושפורסמו בהבלטה רבה באמצעי התקשורת, מעידים על מציאות החיים הרגילה בצבא, שבה חיים כולם ובאחוות לוחמים, חיילים יהודים ושאנים יהודים, חיילות, מפקדים ורבנים גם יחד.

ביום ראשון השבוע פנו אליי מתכנית הרדיו בגל"צ 'רצועת הביטחון', כדי שאתייחס לפרסום בעיתון 'הארץ' אודות הרבנות הצבאית. מי שמכיר תכנית זו יודע שהיא עוסקת בנושאים אסטרטגיים של מדיניות החוץ והביטחון של מדינת ישראל. ובכן, כדאי שנדע שגם סוגיית ה"הִדְתָּהּ", העצמת הרוח הלאומית והאמונית בצה"ל, נתפסת ע"י אליטות מסוימות כעניין שיש לו משמעות אסטרטגית שמאיימת על החברה הישראלית על פי השקפת עולמם של אותם אנשים.

הלקח הנדרש מהבנה שכזו הוא שלעשייה חברתית וצבאית שמקורותיה באמונת ישראל ותורתו, אכן יש ערך אסטרטגי גדול ממה שנגלה לעינינו, ועלינו לשקוד עוד ולהעצים מהלכים שכאלו, להביא ברכה לעם ישראל.

תכנית 'רצועת הביטחון' עוסקת בידוע בנושאים אסטרטגיים

של מדיניות החוץ והביטחון של מדינת ישראל. ובכן, כדאי שנדע שגם סוגיית ה"הִדְתָּהּ", העצמת הרוח הלאומית והאמונית בצה"ל, נתפסת כעניין שיש לו משמעות אסטרטגית

המדינה" מידי האליטות שחפצות שארצנו תהיה מדינת כל אזרחיה. ממילא הגברת כוחה של הרבנות הצבאית בהתעסקותה בעניין הלאומי וברוח הלחימה, מעבר למוכר וידוע ככשרות, שבת וזיהוי חללים, וריבוי לוחמים ומפקדים דתיים – כל זאת מעורר דאגה רבה אצל אותם חוגים.

הטענות החוזרות ונשנות בשאלה מיהו הריבון, המפקד או הרב, ובדבר היחס השלילי לנוכרים ולהדרת נשים, משוללות כל יסוד של אמת. המקרים המעטים שבהם הייתה התנגשות שכזו ושפורסמו בהבלטה רבה באמצעי התקשורת, מעידים על מציאות החיים הרגילה בצבא, שבה חיים כולם ובאחוות לוחמים, חיילים יהודים ושאנים יהודים, חיילות, מפקדים ורבנים גם יחד.

ביום ראשון השבוע פנו אליי מתכנית הרדיו בגל"צ 'רצועת הביטחון', כדי שאתייחס לפרסום בעיתון 'הארץ' אודות הרבנות הצבאית. מי שמכיר תכנית זו יודע שהיא עוסקת בנושאים אסטרטגיים של מדיניות החוץ והביטחון של מדינת ישראל. ובכן, כדאי שנדע שגם סוגיית ה"הִדְתָּהּ", העצמת הרוח הלאומית והאמונית בצה"ל, נתפסת ע"י אליטות מסוימות כעניין שיש לו משמעות אסטרטגית שמאיימת על החברה הישראלית על פי השקפת עולמם של אותם אנשים.

הלקח הנדרש מהבנה שכזו הוא שלעשייה חברתית וצבאית שמקורותיה באמונת ישראל ותורתו, אכן יש ערך אסטרטגי גדול ממה שנגלה לעינינו, ועלינו לשקוד עוד ולהעצים מהלכים שכאלו, להביא ברכה לעם ישראל.

זה בעין הורח ובאינטרפון מקומות

ת ורוחנית תם ולא נשלם

למנוחת א: פניתי בוד שם

שוליים" י וראיתי

מקרקו לנערים י: בכפר, זו אותי זמטאות ז ללכדם

שימשתי ביקשה חת לפני ו החוץ,

רקד. גשבהם. על אמת

מכון מאיר

אני שב ברשימותיי לימי הדמדומים של המעבר בין

אין זמן להיעלב

מתוך ריאיון שהעניק הרב רונצקי לעולם קטן כרצ"ר בלשכתו בקריה

גליון 198, פסח תשס"ט

הרב רונצקי מדבר על שתי מטרות עיקריות שהציב עם כניסתו לתפקיד: אחת מהן היא חיבור הרבנים לשטח, שיהיו חלק אורגני מהיחידה הלוחמת, שילכו עם החיילים ברגל, שיישנו אתם בלילה במוצב. "רק כך הרב יהיה באמת רלוונטי", הוא מנמק. "לא רק אחראי לדרשה. ולו רק מצד פסיקת ההלכה יש צורך לדעת גם את המציאות האמתית ולא לפסוק מהמשרד הממוזג. הכי טוב שהקצין עצמו היה רב", הוא מוסיף ספק בצחוק. **מה הטיעון ההלכתי המתיר לרב לנסוע בשבת עם החיילים, הוא הרי איננו לוחם?** זו איננה שאלה קשה בעבור הרב רונצקי. "זה מחזק את רוח הלחימה שלהם. הם צעירים, ולו רק בגלל היותו מבוגר מהם נוכחותי שם תורמת להם וקריטית בשעה לא פשוטה של טרום קרב – עצם היכולת שלי להעלות חיוך על פניהם באותה שעה ולהשרות נחת רוח ורגיעה. עזוב את השיחות, זה הרבה מעבר לכך. עצם האכפתיות שהם חשים זוקפת את גבם".

כשנשאל הרב על תחושות בציבור הדתי-לאומי שההתנתקות החרیבה את צה"ל ויצרה חוסר אמון בממלכתיות, הוא דוחה לגמרי את הניתוח ואף טוען שהממלכתיות שלו עצמו רק התחזקה בעקבות ההתנתקות. "נו, אז מה תעשה? אם תיעלב ולא תגיע יהיה פחות חייל לסד"כ [=סדרי כוחות]. התגובה הזו נובעת מכעס וממרמור, אבל אין בזה היגיון. מי שלא שותף בעשייה משום שפגעו בו, לא מעניש אף אחד מלבד את עצמו. הקול שלו לא נשמע בכלל. הוא לא חלק מהזירה. יש בעם שלנו אנשים נהדרים ואנחנו מנותקים מהם. אנחנו מפונקים, אנחנו נוהמים כמו חיה פצועה וממורמרת, והקב"ה לא סובל צדיקים כאלו. הנוער הבריא עזב את זה כבר מזמן. אין זמן להיעלב מאף אחד. הפצצה האיראנית מתקתקת".

ומה בעניין היחידות המעורבות – בנים ובנות – בצה"ל? האם אין כאן שבירת סטטוס-קוו של הפרדה, שהיה נהוג שנים רבות? "יש כל כך מעט יחידות כאלו. רוב הצבא נפרד, וראיית העולם שלי כמו של כל פוסק הלכה היא שצריך להסתכל על הרוב ולא לתת לפרטים הקטנים לתפוס את התמונה הגדולה. כדאי יותר להביט אל המהלך הכללי והחיובי של הדברים החשובים באמת".

ערב

שבועון
| גליון 48 | 19ט'
עולם קטן
הק"ר
ik.co.il
הפסח: יאיר

התחן של

יש
תל אביב

שמי

מתגבשת
ההתאחדות

הרבצ"ר מאיתמר

הרב הנבחר לתפקיד הרב הראשי לצה"ל אינו מכיר מושגים כמו "סניף" או בני-עקיבא (המקסימום שהוא מכיר זה 'הצופים'). הוויכוחים של החצר הדתית-לאומית כמו מרחפים מעליו, זו אולי הפריבילגיה של חוזר בתשובה (בגיל 24 במהלך שירות הקבע). אלפי תלמידים חיילים מגיעים דווקא אליו כמעט בכל סוגיה צבאית וכמעט מכל בית-מדרש, להיוועץ ולקבל תמיכה. דומה שאין כמו הרב אביחי רונצקי מכיר את האקטואליה הצבאית לפני ולפנים. האם ימי הרבנות הצבאית של הרב נורח חוזרים אלינו? ימים יגידו.

הקיים בין בנים לבנות בצבא, ושוב, גם בעניין הזה אני רואה אינטרס צבאי ולא רק דאגה לחיילים דתיים.

האם כרב צבאי בעל עבר וידע רב במערך הלוחם, הרב יביע את דעתו במהלכים צבאיים שיהיו מנוגדים לתפיסת העולם התורנית של הרב? לדוגמה – ירי תגובה על ירי קסאמים לשטחים פתוחים.

צריך בעניין הזה להבין שני דברים. דבר ראשון הציבור צריך לדעת שבצבא יש פורומים שונים בנושאים שונים – ביטחון, טקטיקה וכו' ובהם כל אחד אומר בצורה גלויה את דעתו האישית והצבאית, ואכן לדיונים האלה יש השפעה גדולה על קבלת ההחלטות. אני משתתף בפורומים כאלה כל הזמן – מחר ובעוד יומיים – כל הזמן. אך יחד עם זה צריך לדעת שכשמקבלים החלטה במערכת צבאית אין מדובר בדמוקרטיה, הצבא הוא מערכת

הרבצ"ר מאיתמר

ריאיון עם הרב רונצקי שנערך ערב כניסתו לתפקיד הרבצ"ר

גליון 48, פרשת צו, י' בניסן תשס"ו (2006)

"כשקיבלתי את ההצעה לתפקיד, התלבטתי בגלל שתי סיבות עיקריות. ראשית – הישיבה. זכיתי, ברוך ה', להיות ממקימי הישיבה, והיום היא בין הגדולות בישיבות הגבוהות, ואני כמובן קשור מאוד לתפקידי כאן. והסיבה השנייה להתלבטות הייתה המחשבה של מה יהיה במקרה של, חלילה, מהלך כמו זה שעברנו בקיץ שעבר [=ההתנתקות]. מדובר בתפקיד שאני מאמין מאוד בחשיבותו ובהשפעתו על הצביון והרוח

"הצבא הוא חובה וזכות גדולה לכולם, אבל אסור שהערך הזה יאפיל על שאר הערכים החשובים לא פחות כמו העיסוק בחינוך לדוגמה. אכן צריך לעשות בעניין הזה תיקון"

בצה"ל, מול זה עומדת האפשרות שחלילה אעמוד במצב קשה. החלטתי שלא יכול להיות שהחלטתי תושפע מאפשרות של מהלך תאורטי, שלמרות החשש הוא עדיין בגדר אמירה פוליטית לא מגובשת. הנושא הזה מורכב כל כך שכל עוד אינו עומד לפתחנו אני לא חושב שצריך לעסוק בו. התייעצתי על כך עם רבנים, וקיבלתי ברכה מרבנים רבים מכל מיני גוונים. דעותיי בקשר לסירוב פקודה, צבא ומדינה אינן מוסתרות, ואינני מתכוון להסתיר אותן משום שיש שחושבים אחרת. זה יהיה נורא אם בגלל דעותיי ותפקידי אנשים יתייחסו אליי בהתנכרות. בעיניי זה אסון שאינו נתפס שרב צריך להסתובב עם מאבטחים בגלל דעותיו".

האם יש לגבי הצבא קו אדום שבו אומרים – עד כאן, עם כל הכבוד, את זה אני לא עושה? "ודאי. כל מה שבניגוד לתורה אסור על הצבא לפקוד לעשות, ולך ודאי שאסור לבצע. אבל אין כיום מציאות כזו – מעבר לפיקוח נפש הצבא אינו פוקד על חיילי פקודות הנוגדות את התורה. אני מעורב במערכת הצבאית – בסדיר, בקבע ובמילואים המון שנים ואני אומר לך שהצבא אינו

"אני מרגיש שאת כל התסכול על ההתנתקות 'מוציאים' על הצבא – חייבים לזכור שההחלטה היא מדינית ושם האחריות המלאה למה שעברנו, ושם לדעתי גם צריך להתמקד. חייבים לצאת מהבועה שלנו, כי אם לא, בבחירות הבאות לא נקבל תשעה מנדטים אלא שניים. אני אומר לך – אנשים לא יתקרבו אלינו. צריך לצאת מההתמרמרות והכעס האלה"

דיברו על כך שמתוך המעורבות בצבא תהיה השפעה על שאר המערכות במדינה וראינו שזה לא עובד.

"תשמע, מי שחשב או קיווה שכן הצבא עובד, אינו מבין כלום באופן שבו הצבא עובד – צבא אינו מקבל משימות מתוך חשבון איך יקבלו זאת החיילים. אסור שזה יעבוד כך. אני מרגיש שאת כל התסכול על ההתנתקות 'מוציאים' על הצבא – חייבים לזכור שההחלטה היא מדינית ושם האחריות המלאה למה שעברנו, ושם לדעתי גם צריך להתמקד.

"חייבים לצאת מהבועה שלנו, כי אם לא, בבחירות הבאות לא נקבל תשעה מנדטים אלא שניים. אני אומר לך – אנשים לא יתקרבו אלינו. צריך לצאת מההתמרמרות והכעס האלה. קל מאוד לעסוק בצד המתלהם ובכעס – הם נוגעים בצד נמוך מאוד באדם. בני נוער במיוחד אוהבים להתלהב אחרי קריאות וצעקות מהסוג הזה, אבל זה לא עושה את זה אמת. הבחירות צריכות לעורר מחשבה מעמיקה מאוד לדעתי".

יכול להיות שהצבא תופס מקום גדול מדי בחייו של נער דתי?

"אני מסכים עם זה. אני אומר את זה כל הזמן לתלמידים שלי. הצבא הוא חובה וזכות גדולה לכולם, אבל אסור שהערך הזה יאפיל על שאר הערכים החשובים לא פחות כמו העיסוק בחינוך לדוגמה. אכן צריך לעשות בעניין הזה תיקון".

[illegible]

גליון 478, פרשת ויגש, ד' בטבת תשע"ה (2015)

השיבה מהודו

יומן המתעד את מסעם של הרב רונצקי ואשתו רונית להודו

פורסם לאורך כמה שבועות בקיץ תשע"ה

אין עשן בלי אש ימין מקרבת

יום שלישי י"ז באייר

לקראת הצהריים מגיעים כמה חבר'ה לעזור בהכנות לסעודת השבת. הבולטים בהם הם דני ודניאל, זוג חמד מכפר רופין שמתמידים לבוא לעזור בכל אירוע שמתקיים בביתנו, והכול בשקט ובצנעה. בהמשך מגיעה הדלקת נרות שבת כשרוב הבנות אינן רגילות בכך, ודווקא היותן מחוץ לארצן מעורר אותן לחוש את חוויית השבת בהדלקת נרות.

אף פעם איננו יודעים כמה יגיעו לסעודת השבת, אך הפעם הופתענו ומרפסת ביתנו התמלאה בצעירים ישראלים עד אפס מקום ממש! יותר ממאה צעירים התגודדו יחד בצפיפות רבה וקיבלו את השבת במזמורי התהילים ובקידוש ברוב עם. בהמשך סעודת השבת, שירים ושיח עד לאחר חצות, כשלבסוף נותרה קבוצה קטנה שהמתיקה את הלילה בשירי נשמה של שבת. בתחושה נעימה וערבה מאוד נפרדו הבאים לביתנו ושבנו למקום שבו הם מתארחים.

הזכרתי כבר ביומני שיש בכפר הסמוך לנו בית חב"ד שגם אותו פוקדים המטיילים הישראלים, אך לכאן, לבית היהודי, מגיעים רבים יותר.

פתיחות הלב שכזו עלולה ליצור מצבים עדינים. באחד הימים התקשרה נועה ושאלה אם היא יכולה להגיע לקבלת שבת יחד עם החבר היהודי שלה, מפני שבבית חב"ד לא מסכימים. הסכמתי לכך והם אכן באו ונבלעו בעשרות הרבות של הישראלים שהיו כאן. להבנתי קבלת השבת והיחד היהודי/ישראלי עשויים להשפיע אך טוב על בת שכזו, הרבה יותר מאשר לדחותה מלבוא בצל קורתנו.

אחי, אני סחי

מז"ק אור אכ"א באייר

לאחר מלווה מלכה לצלילי מיתרי הגיטרה ונגינתו העדין של החליל, אני יושב ומסכם את השבת שלנו כאן בבאקסו. שוב עלה נושא הסמים שקשה להתרגל אליו ולידיעה שכל כך הרבה צעירים ישראלים רכים בשנים משתמשים בהם.

זוג שהגיע אתמול באוטובוס ציבורי סיפר לנו שבדרך הנהג נכנס לאחד הכפרים ועצר ליד חנות למכר כלי עבודה, והתעכב כמחצית השעה עד שבחר לו מעדר כלבבו. נראה של"קצב הודו" שכזה לא אהיה מסוגל להתרגל לעולם... רוגע ושקט לזמן מה שיש בהם מעין מנוחה של שבת, זה בסדר גמור, אך אורח חיים שבו ערך הזמן אינו חשוב מנוגד לתפיסת העולם היהודית שלנו, שהיום קצר והמלאכה מרובה ובעל הבית דוחק

מחפשים משמעות לכל דבר, וצבעים מסוימים מבטאים עזות ואחרים אבלות. ואילו כאן, בכפר ההודי, ההתייחסות לחיים פשוטה יותר, ללא תשומת לב ומחשבה יתרה, פשוט חיים... לטוב, ולפחות טוב.

לך, אל תכביר מילות ברכה, פשוט פקח את עיניך, שחרר את מחשבותיך ודמיונותיך ממאסרם, ותן את לבך להביט אל מעשה ה' הגדול ונורא ההוד שלפניך.

ייתכן עוד לומר שמטבע הלשון שקבעו חז"ל באה ללמדנו שכמו המראה הנהדר שנגלה כאן לנגד עיניך, כך הדבר אף בשאר העולם, גם כשזה כמוס ונסתר מן העין.

רוגע, שקט, סמים

בדרך ריצתי באה מולי קבוצת נזירים טיבטים עטויי גלימות אדומות. בהתקרבם אליי ראיתי על פניהם בת שחוק, ספק משועשעת ספק רחמנית, ואחד מהם הפטיר בשקט - "בהודו לא רצים". זוג שהגיע אתמול באוטובוס ציבורי מעיר שכנה סיפר לנו שבדרך הנהג נכנס לאחד הכפרים ועצר ליד חנות למכר כלי עבודה, והתעכב כמחצית השעה עד שבחר לו מעדר כלבבו. נראה של"קצב הודו" שכזה לא אהיה מסוגל להתרגל לעולם... רוגע ושקט לזמן מה שיש בהם מעין מנוחה של שבת, זה בסדר גמור, אך אורח חיים שבו ערך הזמן אינו חשוב מנוגד לתפיסת העולם היהודית שלנו, שהיום קצר והמלאכה מרובה ובעל הבית דוחק

צבעוני זה לא תמיד רועש

יום א' י"ז באייר

לאחר נוהל בוקר של ריצה, תפילה ופת שחרית במרפסת שלנו שמשקיפה על נוף הרים, יצאנו לרחוב הראשי של הכפר לפגוש ישראלים. בולט פה מאוד השילוב היפה של תמימות ופשטות האנשים המקומיים והצבעוניות העשירה של הבגדים שהם לובשים, בעיקר הנשים. נדמה לי שבארץ אותה צבעוניות הייתה נתפסת כמשהו צועק ורעשני, אך כאן זה נראה חלק מהתמונה האנושית הכוללת, השקטה והרגועה.

מדוע זה כך? ייתכן שמפני שאצלנו בארץ

"ככה" זה כן תשובה

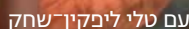
יום ג', ט' באייר

הבוקר השכמתי קום ורצתי כהרגלי מדי יום לכפר הסמוך ובחזרה, כשבדרך נופים מדהימים. הרי ההימלאיה הנישאים אל על, שפסגותיהם עטויות השלג משקיפות מלמעלה. ישנה בהחלט צביטה בלב שאכן יפה כאן, אך זה לא שלנו. זה מזכיר לי את החזרה שלי לפני כמה שנים מביקור בקניה: קברניט המטוס תיאר בדרך מקומות שחלפנו מעליהם, וכשהתקרבונו למפרץ אילת הוא אמר: "והנה הנגב שלנו".

לוואטסאפ מגיע סרטון מהתכנסות בישיבה שלנו באיתמר ביום ירושלים. חשבתי לעצמי איזו עצמה של שמחת אמת. של ודאות, אמונה ודרך חיים. אני רואה בעיני רוחי את כל אותם אלפי ישראלים, שמהלכים כאן בהודו בין חוגי לימוד של תורות הודיות ועישון סמים - לומדים בחברותות בישיבות בארץ שלנו ופניהם מאירות מהמפגש עם האמת של תורת ישראל. כתבתי לתלמידים המתוקים שלנו שידעו היטב שבהיותם עוסקים בלימוד התורה בארץ ישראל, הם נמצאים בליבת העולם ממש, ושלא יתבלבלו לטעות ולחשוב שישנם אוצרות של רוח במזרח כתחליף לתורת ישראל

חשבתי על הברכה שתיקנו חז"ל לרואה מראה טבע מיוחד במינו - "ברוך אתה ה'... שככה לו בעולמו". ככה, מילה אחת, ללא תוספת כלשהי. לכאורה, מדוע לא לברך "מה רבו מעשיך ה'?" זה מתחבר לי עם "אשרי העם שככה לו". גם כאן אפשר היה להכביר מילים עד כמה טוב לעם שה' אִלֹהֵינו, אך משורר תהילים בחר לקצר, אולי מפני שאי אפשר לבטא את הגודל העצום והנפלא הזה במילים, ובחר במילה קטנה אחת - "ככה". לומר

ה'יממה.

הבנים והבנות הללו, הילדים שלנו, מבקשים חיבוק שיאמץ את כולנו יחד. השחרור מהשירות בצה"ל הנוקשה והשמרן מביא את הנוער המתוק הזה למרחבי הענק של הודו, אל מחוזות של חופש בלתי נגמר שיש בו הרבה יופי אך גם מכשולים לא מעטים כדוגמת הסמים, שנגישים פה לכל דורש, וגם תורת המזרח שעלולה לגרום לבלבול ולאיבוד הדעת. הכול יחד יוצר מציאות נפשית שמבקשת בית שיש בו יכולת של הכלה, הקשבה, חום ואהבה.

"אשרי העם שככה לו". אפשר היה להכביר מילים עד כמה טוב לעם שה' אֱלֹהֵינו, אך משורר תהילים בחר לקצר, אולי מפני שאי אפשר לבטא את הגודל העצום והנפלא הזה במילים, ובחר במילה קטנה אחת - "ככה". לומר לך, אל תכביר מילות ברכה, פשוט פקח את עיניך, שחרר את מחשבותיך ודמיונותיך ממאסרם, ותן את לבך להביט אל מעשה ה' הגדול ונורא ההוד שלפניך

לבת כ"ט באדר

בשיחות הקבוצתיות שלאחר הסעודה הצטרפתי לחבורה שדיברה על מה שלומדים כאן בטושיטה, מרכז לימודים בודהיסטי שאותו פוקדים ישראלים רבים. מתברר שיש שם עיסוק מעמיק

הקשבתי היטב לדבריהם ואני סבור שלא נכון לתקוף במישרין את סוגיית השימוש בסמים, כמו שלדעתי טעות לעסוק באיסור ההלכתי של היציאה מהארץ לטיול. יש שורש לכלל הסוגיות הללו והוא החיבור ההכרחי והפנימי לריבוננו של עולם, למה שגדול מאתנו, וההבנה שיש מגמה לעולם, ושכל אחד מאתנו הוא שליח שאמור להביא בחייו את מה שיש באופיו ובקווי אישיותו. בזאת חיוני עד למאוד לעסוק בהשלכות שנובעות מכך, שהן תפקידו של העם היהודי באותה

יושב אוהלים

המטרה: להפוך את הרבנות הצבאית לגוף משפיע © המשימה: לפעול בעיקר בקרב הלא־דתיים © השיטה: להיות בשטח, עם החיילים © יומן אישי של הרב אביחי רונצקי על תקופת שירותו כרב הצבאי הראשי שפורסם לפני כחודשיים

מצפון לדרום, ומצאנו שוקת שבורה של ממש. לא היו קריטריונים וקביעת זמנים של פיקוח על הנעשה, ועל פי הבנתנו היה צריך להסיר את תעודות הכשרות ולמעשה לסגור מטבחים רבים. בפגישות שקיימנו עם בכירי אכ"א ואגף הלוגיסטיקה דרשנו להוסיף עוד משגיחי כשרות ונקבעו אבני בוחן לפיקוח על הנעשה.

הרב אייל קרים, הרבצ"ר של היום שהיה ממונה אז על תחום ההלכה, עשה עבודה מקיפה עם קציני החיל הראשיים בחילות השונים, והוציא חוברות של הנחיות הלכתיות לכל יחידה לפי הייחוד שלה: עם חיל הים, לגבי התפילות בכלי השיט והכשרות שבהם, וכך גם בחיל השריון, בתותחנים ועד ליחידות העורפיות של המשטרה הצבאית – לכולן נקבעו נהלים מדוקדקים כיצד להתנהג בהיבט ההלכתי של השירות הצבאי.

על קיר לשכתי בקריה בתל אביב היה לוח שעליו נכתבו שמויתיהן של כלל היחידות הקרביות בצה"ל. כל ביקור בגדוד, טייסת, כלי שיט וכן הלאה, צוין על גבי הלוח. כך הקפדתי לעבור יחידה יחידה בתדירות גבוהה, בביקורים שהיו בדרך כלל בתרגילים, באימונים ובעת התעסקות המבצעיות.

ביקור היה מתחיל בשיח אישי עם מפקד היחידה, ולאחר מכן ערכנו ישיבת עבודה עם מפקדי הפלוגות ומיד אחר כך ירדתי לשטח לפגישה בלתי אמצעית עם הלוחמים. השתדלתי לעשות זאת בגפני ללא פמליה, כדי להגיע ללוחם הבודד בשטח ולא להסתפק בקבלת פנים ל"תא"ל הנכבד" שהואיל להגיע לביקור.

ללבי. בלשכת הרבנות ידעו שבכל עת שמתרחש אירוע שכולל נפגעים מודיעים לי, ומיד הייתי נוסע לבית החולים שאליו הגיעו הפצועים.

הכתובת הייתה על הלוח

בערב חג הסוכות תשס"ז נכנסתי לתפקידי. ימים מספר קודם לכן הוענקה לי דרגת תא"ל במעמד מרגש כשהרמטכ"ל רא"ל דן חלוץ ואבי היקר עונדים את הדרגות על כתפיי. אבא, שחוזה

עובדת היות הצבא יהודי, עם אוכל כשר, שמירת שבת וחגי ישראל. האלוף שטרן, יחד עם הערכתי הרבה לו, לא היה מוכן לקבל זאת. כמעין פשרה העברנו את סוגיית השם של אותם מש"קים לאלוף שי שעמד בראש בית הדין הצבאי. הצעתו הייתה לקרוא לאותם חיילים בשם מש"קי מו"ר – מסורת ורוח. וכך אכן נקבע.

רב קהילת החטיבה

כך מצאתי את עצמי בתחילת יולי 2006 עולה על מדים. כבר בימים הראשונים נכנסנו למהלך של פגישות עם רבים ממפקדי צה"ל. יותר מחמישים קצינים בדרגות סא"ל או אל"מ פגשתי, ושאלה אחת הייתה בפי: כיצד הייתם רוצים לראות את שדה פעולתה של הרבנות הצבאית. מעניין היה שרובם ככולם אמרו שהרבנים צריכים לעסוק בעיקר בקרב החיילים הלא דתיים. אחד מהם, אל"מ שטרית, מח"ט 7 של השריון, אמר שהרב צריך להיות מעין רב של קהילה – קהילת יחידתו שכוללת חיילים וחיילות ואף חיילים שאינם יהודים. דברי המפקדים ערבו לאוזניי, מפני שממש כך ראיתי בעיני רוחי את תפקיד הרב.

לאור זאת העלינו על הכתב תכניות השתלמות של רבני צה"ל בתחומי בריאות הנפש, טיפול במשפחות שכולות ובנושאי רווחת החייל, שזה התפקיד המסורתי של קצינת הת"ש. מטרתנו הייתה שהרב

יהיה לעזר למפקד, מעין בריח תיכון של הנושאים ה"רכים" ביחידה. הגדרת תפקיד הרב כמי שאחראי לאספקת צורכי הדת לאלו שזקוקים לכך, הייתה זוה בעיניי עוד בהיותי חייל ומפקד. הרב הצבאי אמור להיות אדם בעל שאר רוח, ויכולת לעסוק בכמה תחומים ששייכים לקהילת יחידתו.

עולמן של המשפחות השכולות בכלל ואותן שאיבדו את יקיריהן במלחמת לבנון השנייה נגע מאוד ללבי. עשייתי לעצמי מנהג של קבע לבקר ערב אחד בשבוע אצל משפחה שכולה. עד היום נשמר

בעת שהעברתי שיעור בישיבה, קיבלתי שיחת טלפון מרמטכ"ל צה"ל רבי־אלוף דן חלוץ, שהודיע לי על החלטתו שאני הוא זה שיחליף את הרב ישראל וייס בתפקיד הרבצ"ר. תקופה זאת הייתה מהיפות בחיי, בהיותי רוב זמני עם הלוחמים באשר הם היו, לוחמי צה"ל היקרים מפז שמקדישים שלוש שנים מחייהם הצעירים להגנת המדינה ואף נדרשים בעת קרב לחרף נפשם למעננו.

יודע לי כבדרך אגב שמתקיים יום ספורט לכל קציני הצבא במכון וינגייט. הרבנים וקציני הדת מעולם לא השתתפו ביום הספורט הזה, ואילו אני לא הייתי מוכן לוותר עליו. כתבתי לכלל הרבנים והקצינים שלנו, שחובה להשתתף ביום הספורט. כך השתנו פני אותו יום כאשר יותר ממאה רבנים מזוקנים לבשו בגדי ספורט והשתתפו עם כלל קציני צה"ל באירוע

עד מהרה זומנתי לפגישת עבודה עם הרמטכ"ל דן חלוץ. נקודת הבסיס הייתה שיש לערוך שינויים משמעותיים במבנה הרבנות, במטרותיה ובאנשים המשרתים בה. ידעתי בתוך תוכי בוודאות גמורה שאם הרמטכ"ל לא יקבל את הצעתנו לאותם שינויים, לא אשאר בתפקידי ולו יום אחד נוסף.

לשמחתי הרבה הרמטכ"ל קיבל באופן עקרוני את הגישה שלנו. אמרתי שהגעתי לרבנות צה"ל בעיקר כדי לחזק את ערכי הלחימה של החיילים ברוח היהדות. חיפשתי אנשים שישלבו באישיותם את שני ההיבטים, זה התורני ויחד עמו הצבאי, בדגש על רבנים ששירתו כלוחמים וכמפקדים ביחידות השדה של צה"ל. גם לזאת הסכים הרמטכ"ל. עברתי בישיבות ובכוללים, ושכנעתי אנשים מתאימים ללכת לקורס רבנים צבאיים ולאחריו להתגייס לשירות קבע בצה"ל.

הטובים לרבנות

בנוסף לכך החלטנו להסב את שמו של מש"ק הדת המסורתי לשם עדכני וייעודי יותר. מש"קי יהדות קראנו להם. גם כאן תרתי את הארץ לאורכה ולרחבה בחיפוש אחר אנשים טובים, בעיקר מבני ישיבות ההסדר, על מנת שישמשו מש"קי יהדות ביחידות הקרביות. פרסמנו את קורס הרבנים הצבאיים תחת הכותרת: "הטובים לרבנות הצבאית!"

עד מהרה, בהיותי בתרגיל שריון בדרום, קיבלתי שיחת טלפון מאלוף שטרן, ראש אכ"א. הוא זעם עד מאוד על שינוי השם של מש"קי הדת ועל הפרסום של "הטובים לרבנות". "באמת כך אתה חושב? מי שמך לקבוע מש"קי יהדות? אין כאלו שאינם יהודים בצה"ל?" שאל.

השבתי לו שאכן כך ראוי שיהיה. הצבא הוא של עם ישראל היושב בציון, ומי שמסתפח אלינו נקבלו באהבה רבה, אך כולם חייבים להתיישר ולקבל את

יושב אוהלים

המטרה: להפוך את הרבנות הצבאית לגוף משפיע © המשימה: לפעול בעיקר בקרב הלא־דתיים © השיטה: להיות בשטח, עם החיילים © יומן אישי של הרב אביחי רונצקי על תקופת שירותו כרב הצבאי הראשי © חלק ראשון מתוך שלושה

הרב אביחי רונצקי

מה שקטע את תקופת השירות הזה היה מלחמת לבנון נ"ה. עד מהרה מצאתי את עצמי בגבול הצפון יחד עם זיודות שנכנסו זו אחר זו ללחימה נגד חיזבאללה. אני זוכר שבערב אחת השבתות הלכתי עם גדוד צנחנים ילאים מכביש הצפון עד למעבר הגבול באזור זרעית זולה. החיילים היו עטויי אפודים וקסדות לראשיהם, ובהם צנחנים רבנו מלחמה נשיאותי על רמת סמ"ל בלב

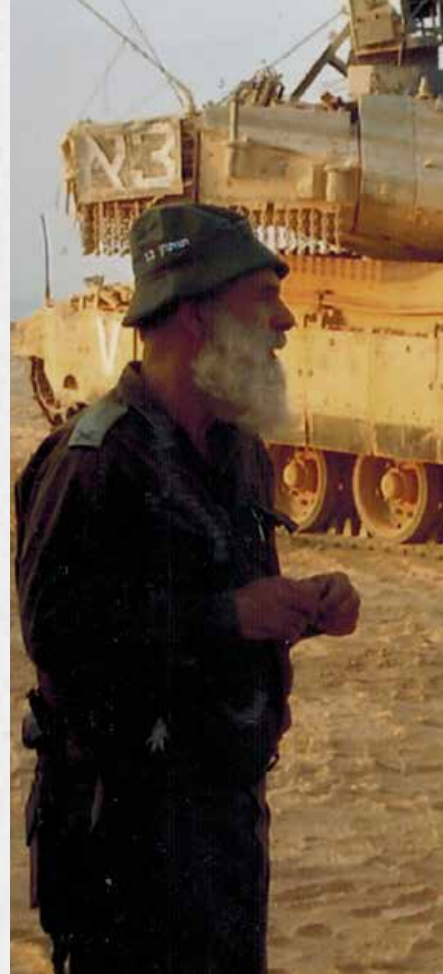
את מאורעות אושוויץ בהיותו נער צעיר, התרגש עד מאוד. להורי היו השעות הללו של טקס ההעלאה בדרגה אחת מנקודות השיא של חייהם.

כל כנס כזה נפתח בשיח של אחד מאלופי צה"ל, ובכנס הראשון נכח הרמטכ"ל ואף נשא את דבריו לכלל הרבנים. לדעתי זו הפעם הראשונה שהרמטכ"ל ביקר ברבנות מאז ימי הרב גורן.

ערכנו מיפוי של מצב כלל המטבחים ביחידות צה"ל, כולל המטבחים במוצבים שבגבולות המדינה

ב אחת השבתות עם אחד מגדודי בית הספר למ"כים החלו הטלפונים לצלצל, והגדוד הוקפץ למשימה קרבית בגבול עם רצועת עזה. היה לי פשוט שאצטרף אליהם. נסעתי בעיצומה של השבת בג'יפ המג"ד יחד עם שלושת מפקדי הפלוגות. אירוע זה חולל מהומה רבתי בעולם החרדי ובתוככי הרבנות הצבאית. דברים הוצאו מהקשרם ובאתרי האינטרנט השונים נכתב שנסעתי לבקר חיילים בשבת. כתבתי במכתב לתפוצת כלל רבני צה"ל בסדיר כי יש מקום חיוני לרב להיות עם יחידתו בעת שזו נלחמת, ואפילו כשזה קורה בשבת

עשרות מונים מאשר היה בעבר. חלק מהמפקדים בקורס היו קציני חי"ר מהבסיס עצמו והם פיקדו על האימונים שכללו ניווטי יום ולילה, תרגילי פרט וכיתה בשטח פתוח ובנוי היו במשותף עם גדוד גפן היוקרתי שבו משתלמים קציני החי"ר של צה"ל. בתום הקורס שנמשך כחודש וחצי, קיבלו הרבנים סיכת מ"מ מלבד דרגת הסגן. כך הוכשרו בנוסף להיותם רבנים צבאיים אף לשמש קצינים ביחידותיהם, לערוך מטווחים ולהשתתף בפעילות המבצעית של גדודי המילואים.

הרבנים לשאת עמם טלפון כל שעות היממה ואף בשבת, כדי שיהיו זמינים לכל קריאה הן מצד החיילים והן מצד מפקדת הגדוד. היה ברור לי שאם 'מקפיצים' את הגדוד למשימה קרבית אף בשבת, הרב חייב להיות עמם. אספר כעת את שאירע עמי באחת השבתות. הייתי עם משפחתי עם אחד מגדודי בית הספר למ"כים. בצהרי היום, בעת שיחה שלי עם המפקדים, החלו הטלפונים לצלצל, והגדוד שהיה בכוננות פיקודית הוקפץ למשימה קרבית בגבול עם רצועת עזה. היה לי פשוט שאצטרף אליהם. כך נסעתי בעיצומה של השבת בג'יפ המג"ד יחד עם שלושת מפקדי הפלוגות, כשהגדוד משרך את

לרבנים הצבאיים. אני זוכר שבאחד הימים נודע לי כבדרך אגב שמתקיים יום ספורט לכל קציני הצבא במכון וינגייט, מקצינים בדרגת סג"מ ועד הרמטכ"ל. הרבנים וקציני הדת מעולם לא השתתפו ביום הספורט הזה, ואילו אני לא הייתי מוכן לוותר עליו. כתבתי בדוא"ל (צה"לנט, רשת אינטרנט פנים-צה"לית) לכלל הרבנים והקצינים שלנו, שחובה להשתתף ביום הספורט ובקשות להשתחרר ממנו

הגדרת תפקיד הרב כמי שאחראי לאספקת צורכי הדת לאלו שזקוקים לכך, הייתה זרה בעיניי עוד בהיותי חייל ומפקד. הרב הצבאי אמור להיות אדם בעל שאר רוח, ויכולת לעסוק בכמה תחומים ששייכים לקהילת יחידתו

יהיו אך ורק דרך לשכת הרבצ"ר. כך השתנו פני אותו יום כאשר יותר ממאה רבנים מזוקנים לבשו בגדי ספורט והשתתפו עם כלל קציני צה"ל באירוע. גם מפורום המטה הכללי לא הדרתי את רגליי בקשותיי החוזרות ונשנות להיות חבר המטה הכללי נענו בשלילה, עד שלבסוף הסכימו שאקבל את ל"ז לשכת הרמטכ"ל ואפשרו לי להשתתף בשיבות שעסקו בנורמות ובערכים ואף להצטרף לרמטכ"ל ולסגנו בביקוריהם ברחבי הארץ. מספר הטלפון שלי היה גלוי לכלל המפקדים והחיילים, ורבים מהם התקשרו אליי והעלו את שאלותיהם ומצוקות נפשם בעת השירות הצבאי. מדי שבוע התארגנתי לשבת בלשכה, ומשם נסעתי לביתי או לחלופין לאחת מיחידות צה"ל שהייתה בכוננות בצפונה של הארץ או בדרומה, או ליחידות שהיו בתעסוקה מבצעית לאורך גבולות המדינה.

דרכו מאחור באוטובוסים. אירוע זה, שהיה פשוט מבחינתי, חולל מהומה רבתי בעולם החרדי, אך גם בתוככי הרבנות הצבאית נשמעה ביקורת כלפיי. דברים הוצאו מהקשרם ובאתרי האינטרנט השונים נכתב שנסעתי לבקר חיילים בשבת. כתבתי מכתב לתפוצת כלל רבני צה"ל בסדיר ובמילואים והבאתי את העובדות לאשורן. נכתב שם שיש מקום חיוני לרב להיות עם יחידתו בעת שזו נלחמת, ואפילו כשזה קורה בשבת. הרב הוא כעין כהן משוח מלחמה שיוצא עם הלוחמים באשר הם נמצאים ומעודד את רוחם בעצם הימצאו עמם ובשיחות עם החיילים. בתרגילים שהשתתפתי בהם כחייל מן המניין, עם אפוד ונשק, ביקשו מפקדי הכוחות שלצד התהליך המבצעי שלהם אדבר אף אני עמם בעניין חיזוק רוח הלחימה.

זוכר אני את אחת הפעמים שהצטרפתי לגדוד הסיוור של גולני שנכנס לרצועת עזה במשימה להרוג מחבלים שירו על יישובי עוטף עזה. טרם חציית הגדר נעמד הכוח של הלוחמים עטויי אפודים וקסדות, מאזינים לפסוקים שהקראתי מהתנ"ך שבידי על אודות שמשון הנלחם בפלשתים בפאתי עזה. "וכעת אתם", כך אמרתי, "צאצאי שמשון וממשיכי דרכו בלחימה למען עמנו בארץ מולדתנו".

יום ספורט עם זקנים

ועוד עשינו במסגרת מטרותנו לשוות לרבנות אופי ותכונות של יחידה דומה לשאר יחידות צה"ל. ביקשנו מהאלוף אלעזר שטרן ראש אכ"א, ואם זיכרוני אינו מטעני אף שוחחתי על כך עם הרמטכ"ל, שהרבנים ישתתפו בבית הספר לפיקוד ומטה (פ"ם) כתנאי לקבלת דרגת סגן אלוף. כך נעשה בכלל צה"ל, וכך ראוי שיהיה אף ביחס

מחפש מרחב? איתמר מתרחבת!

בואו לראות, להכיר ולהתאהב

• לפרטים •

רכזת פניות - ליטל מיכאלי 050-4805300 // יו"ר המזכירות - חננאל אלקיים 052-8109139

אילת בר-דוד 0525669958

רקיעים נפתחים

יומן על תהליך החזרה בתשובה שעבר הרב רונצקי

פורסם באלול תשע"ו

ודמיון. רצון אדיר להישאב למרומים, ובד בבד לאחוז בחזקה בתחתיות ארץ, להוסיף ולהטביע חותם עלי אדמות.

אל תוך מציאות התווה של חיי התפרצה באחת מלחמת יום הכיפורים.

הייתי אז מ"פ צעיר בן 22 שהוביל את חייליו אל שדות הלחימה בסיני בואכה תעלת סואץ.

"ערב יורד עם שמש בקצה מערב.

אפלולית, ואני בין שיחי רותם נמוכי קומה.

חיילים ישובים בקבוצות לאורך מדרון חולית.

בסמוך להם נגמ"שים מכוסים רשתות.

יופי נוגה, עצוב.

ירח עגול, צהוב ובהיר מטפס בירכתי הרקיע

רעש מנועים נשמע מרחוק.

בארץ, הרחק מכאן, מתחיל חג הפורים."

במהלך המלחמה לא כתבתי כלל. אף לא נטלתי עמי את הפנקסים הכתומים.

ייתכן שגודש האירועים וגובהה ועצמתה של הרוח שסחפה את כולנו הביאו לדממת שירת הכתיבה.

הרגשנו כיצד אנחנו ממשיכים דורות של לוחמים בימים עברו, קשובים לקול משק כנפי ההיסטוריה הנושאת אותנו על גביה במרחבי מדבריות סיני.

בשורות-איוב על חברים שנפלו יחד עם תרועות שמחת הניצחון, יצרו מציאות אל-אנושית שלא הותירה מקום למבע תיאורי כלשהו.

רק עם תום שאון הקרבות, כשהכול נדם, אפשר היה לתת מקום לצירי הדמיון ולשרטוטי הנפש.

הביטחון העצמי, האישי והלאומי כאחד, התפורר לרסיסים.

מדינתנו הגדולה והרחבה, שגבולותיה בין החרמון בצפון ושארם א-שייח' בדרום, עמדה בסכנה קיומית לראשונה מאז מלחמת הקוממיות.

קול מחאה אדיר נשמע ברחבי הארץ על המחבל הגדול, והוא חדר ללבבות והביא לחשבון נפש נוקב

באשר לעתידנו כאן, בארצנו האהובה.

אחד מחברי, שהיה מ"פ ביחידה שלנו, נטש את הארץ ואת היהדות ונעלם הרחק בארצות המזרח. גם אחרים, מפקדים וחילים, הפליגו בתום המלחמה אל מעבר לים.

מצאתי ברישומי סיפור מרטיט לב שכתבתי באותם ימים:

חיכיתי למנו בשדה התעופה של א-טור.

שני מסלולי אספלט שחור פרושים למרחוק וביניהם משטחי חמדה לבנים, מגובבים באבני חצץ.

שקט מדברי של יום שרב כבד אפך את הכול.

ואני ישוב על מכסה מנוע הג'יפ, ממתיך למנו.

נפגשנו לפני יומיים, בתחילת המלחמה, סמוך למצרי המתלה, כשצוותי הסיוע של "שקד" ופלוגת הצנחנים שמנו מפקדה חברו יחדיו למרדף אחר כוחות קומנדו מצריים.

יומיים רצופים של לחימה הביאונו עד סמוך לעיירה א-טור שבדרום חצי האי סיני. אמש, לאחר מרדף לילי, קבענו להיפגש בצהרי היום כדי לתכנן יחד את המשך הפעילות.

את מנו הכרתי שלושה חודשים קודם המלחמה בקורס מפקדי פלוגות. היינו שלושה בחדר אחד.

שמריהו ויניג מתל עדשים, שהיה במלחמה מפקד סירת גולני, מנו בן ישי מניר עציון, מ"פ צנחנים, ואני - מ"פ בסיירת שקד.

נקשרנו מנו ואנוכי בקשרי רעות מיוחדים, אולי מפני שהיינו שונים כל כך. מנו המפקד הקשוח, סגנון דיבורו בוטה ומחוספס, בטוח בעצמו, שש

אלי קרב.

"אלוהים שלי. מתכווץ ומתכרבל בקור לילה מדברי.

לא מתחשק לי לעשות דבר, רק

לשכב במקומי עוד ועוד.

אני צריך לתפקד כמ"פ ואיני חפץ בכך.

לתת פקודות, להקפיד על כוונות מבצעית...

לא שיש בכך חוסר טעם ותכלית, אלא שאיבדתי את הרצון והמרץ למשימות הללו"

חשתי דחף עז לכסות את ראשי. הוצאתי ממחטה מכיסי והנחתי על רעמת תלתלי שערותיי המגודלות. לא ידעתי את נפשי. לבי הלם בקרבי בפראות שלא תיאמן. נשארתי כך כמה דקות, עד שנפתחה הדלת לחדר. אורן עמד בפתח. מפגש של מבטי עיניים. תחושה של תדהמה, השתוממות ומבוכה לנוכח האיש עם הממחטה על הראש... בחלוף כמה שניות הוא נסוג לאחור וסגר את הדלת.

היכרות ראשונה - 9 ביוני 1971

כשאני צוער בקורס קצינים, הזכרתי לראשונה שם שמים.

וכך כתבתי:

אלוהים שלי - זו הפעם הראשונה שאני קורא בשמך. מותר לי. הרגשה מוזרה כעת כשאני לבדי.

צרצרים וקולות השקט מלחשים סביב, ואני לא שקט.

בשיחה שהייתה לי לאחרונה עם יונתן בשיא, המ"פ הדתי שלנו, בן קיבוץ שדה אליהו, שהייתי הקשר שלו בתקופת הכשרתי כלוחם, הוא הדגיש את היותי סקרן. שאלתי שאלות רבות ולא חדלתי עד שהניח את דעתי. עוד הוסיף את נחישותי בהשגת מטרותיי. "הלכת עד הסוף, עד שהשגת את מה שרצית", כך אמר לי יונתן.

מדפדף עוד בפנקסים הכתומים, כשעיניי דומעות ונשימותיי כבדות עליי.

דבר לא השתנה בי מאז אותם ימים. אותן תהיות מחשבה, תקופות מתחלפות של מציאות

עולים לפני המים ומציצים כדי לראות את המשך הדרך.

ובהמשך, מראות ימי הצבא - שלהי מלחמת יום הכיפורים. פלוגות היחידה מתכנסות כל אחת מגזרת לחימתה לשדה התעופה פאיד שממערב לתעלת סואץ.

מפגש מרגש. איש נופל על צוואר רעהו. מספרים על חברים רבים שנהרגו ועל אחרים שנפצעו. מתארגנים לפשיטה על ג'בל עתקה, הר גבוה שמתנשא מעל העיר סואץ. מסוקי יסעור נוחתים ומעלים אל קרבם את לוחמי הפלוגות בזה אחר זה. אלו שממתנים מאזינים לשירתה של יפה ירקוני הניצבת על המסלול ומנעימה לנו מזמירותיה... הכול נדמה כמחזה אבסורד בלתי ייאמן.

מחשבותיי נודדות אל מעמד תום אימון הלוחם של פלוגת אוגוסט '74.

שעת בין הערביים. החיילים שסיימו זה עתה תרגיל מפרך של שלושה ימים ישובים למרגלות דיונה ארוכה. שמש אדומה-צהובה שוקעת לאטה אל מעבר לקו האופק. דממת מדבר, מרחבי-ענק שלא נגמרים.

ניצבתי מולם ודיברתי על ערכי לחימה - דבקות במשימה, רעות, אהבת המולדת. ראיתי לנגד עיני את חיילי הפלוגה המבצעית שפיקדתי עליה במלחמה מסתערים על הקומנדו המצרי אך שנה קודם לכן. שמעתי באוזני את קולות הירי, את מפץ פגזי הארטילריה, את זעקות החיילים שנפגעו.

לפתע חשתי בתוכי שאני יכול להמשיך ולדבר באותה התלהבות ובאותו פאתוס, דברים הפוכים לגמרי. אוושת קול עלתה מקרבי ולחשה: מילותיך חלולות, נטולות אמת. אתה משנן שנים מה ששמעת מילדותך. רעות, מסירות נפש. די! ראית בעיניך חיילים צעירים מוטלים מתים. רבים מחבריך אינם עוד. האם כל זאת עומד במבחן המלל הערכי שחוזר על עצמו כמנטרה שחוקה?

תמונות אחרות לגמרי של אחרי השחרור. בית קטן עם גג רעפים אדום בשכונת בית וגן בירושלים. שקט של אחרי סערת חיי הצבא הגועשים. מוזיקת חליל של ראמפל והמון פנאי למחשבות על החיים. אלו שחלפו ואינם עוד, ואלו שעדיין לפניי.

מנער את ראשי מהמחשבות. אורן, בן זוגי למשמרת, יוצא מן החדר ואני נותר לבדי. לפתע

מקום שבעלי תשובה עומדים. זר לא יבין זאת. נלכדתי בקסם המופלא, המתוק מדבש, של אמרי תורתנו. שוקד לילות כימים על גווילי הספרים הקדושים. יודע בבטחה שהנני פוסע בדרך של אמת שאין אחרת הימנה.

נושא תפילה לא-ל חיי - אנא, אמצני, חזקני נא, משכני אליך לבל אמעד במשעולי חיי.

תיקר שירת רש בעיניך, כשיר יושר על קרבנך.

יערב נא שיחי עליך, כי נפשי תערוג אליך.

מרפתי בנק ישראל במעבה האדמה. חדר בקרה בוחק בלובן אורות הניאון הדולקים בו יומם ולילה. היינו חבורה של קצינים שהשתחררו זה עתה משירות קרבי, בוגרי מלחמת יום הכיפורים, מאבטחים את אוצרות המדינה.

אורן ואנוכי במשמרת כעת. אורן, סטודנט למשפטים, רכון על ספריו, ואני בפניית החדר מכוסס בכורסה רחבה, אחוז בשרעפי מחשבותיי. תמונות חיי חולפות במהירות הבזק לנגד עיניי, מדי פעם מתעכבות ונחות על מאורע מסוים שהותיר בי את רישומו.

הנה סירות החתירה מדגם 'לווייתן', ואני נער בן שתים-עשרה באחת מהן, פלג גופי העליון חשוף. אני אווזח במשוט שנועץ במים לכל אורכו, מכופף את גווי לפנים ומושך את המשוט לאחור. כל זאת לקול קריאותיו של מפקד הסירה: אחת... ואחת... אגלי זיעה ניגרים על פניי ועל גופי ממאמץ ההתירה, ובלב פנימה שמחה גדולה, עיניים בורקות, עליצות של חיים. סירה קטנה אי שם במרחבי ים אפור, תכלת שמים ממעל ושמש תלויה לה באמצע הרקיע.

לפתע חשתי בתוכי שאני יכול להמשיך ולדבר באותה התלהבות ובאותו פאתוס, דברים הפוכים לגמרי. אוושת קול עלתה מקרבי ולחשה: מילותיך חלולות, נטולות אמת. אתה משנן שנים מה ששמעת מילדותך. רעות, מסירות נפש. די! ראית בעיניך חיילים צעירים מוטלים מתים. רבים מחבריך אינם עוד. האם כל זאת עומד במבחן המלל הערכי שחוזר על עצמו כמנטרה שחוקה?

מתעכב במרוצת תמונות חיי בדירת הוריו של אדם על הר הכרמל. שרוע על שטיח צהוב, מתמכר לנגינת חליל מופלאה של כריס הינזה. יחד עמי אדם, דני ותמי, חבורת בני שבע-עשרה, קוראים ביחד את 'החיים כמשל' של פנחס שדה, ומאזינים לצלילי מוזיקה שקטה.

אדם יחף, שערו הארוך גולש על כתפיו - "ביטניק" כפי שקראנו לזה פעם, ואני קצוץ שיער כיאה לחניך הפנימייה הצבאית - יחד נועדנו לחבורת סוד שיח מתוקה, מנותקת קמעא מרצף שגרת הלימוד, המבחנים ושאר מטלות הנהגות. חולפות להן התמונות, והנה אני בקורס הכשרת הלוחמים בשייטת. שחור ליל סגרירי עמוק במימי נמל חיפה. אני קשור לבן זוגי בחבל, ואנו מתקדמים יחד אל עבר אניית סוחר שעוגנת ברציף. מדי פעם

את אשר ביקשה נפשי – שקט ופנאי למחשבה ולהתבוננות. עמוק מתחת לפני האדמה, בחדר בקרה אטום לקולות ולרעשים מן החוץ, עסקתי בבחינת מרכיבי עולמי הפנימי.

אירוע משמעותי מאוד בעבורי היה המפגש עם הרב צבי יהודה קוק.

בית קטן בשכונת גאולה בירושלים. גרם מדרגות מיושן שמוביל לדירה בת שלושה חדרים ומטבחון. בחדר אחד התכנסו נשים שבאו ללמוד תורה ובשניים הנותרים התגורר הרב, קיבל אנשים והעביר שיעורים מדי ערב.

הגיע תורי להיכנס. עודי בפתח החדר, מאן דהוא שלח את ידו והניח כיפה קטנה על רעמת תלתלי שערוניי. נכנסתי כשידי האחת אוחזת בכיפה שלא תישמט מראשי. קירות החדר עמוסים בספרים, ובקצה שולחן עץ פשוט ישב הרב. ביקש ממני שאשב, סמך את ידו על ידי, הביט בי בעיניו הטובות כשהוא מחייך ושואל האם תמיד אני חובש כיפה. כשעניתי בשלילה תמה מדוע כעת כיפה לראשי. השבתי בפשטות שיד נעלמה עשתה זאת...

הרב צחק והחל להסביר שבאמת אין חיוב מהתורה לחבוש כיפה, ואדרבה, זה עלול ליצור הבדלה בתוך עם ישראל בין יהודים באשר הם. המשיך הרב ושאלני לתכניויותי לאחר השירות הצבאי והקשיב קשב רב לדבריי.

נפרדנו לשלום בלבביות ויצאתי לדרכי תחת הרושם העז שהותירה בי אישיותו של הרב. שמתי לב שלכל אורך המפגש לא נאמר לי ולו משפט אחד בדבר ערך האמונה, לימוד התורה וכו'. הרב פשוט הקשיב לי והתעניין בי.

בשבילי זה היה אירוע מכונן שבו למדתי כיצד להתנהג עם אנשים בכלל ועם בעלי תשובה בפרט. בדרך כלל ישנה נטייה שנובעת ממניע חיובי "להתנפל" על אלו שמתעניינים ביהדות ולהרוות אותם בטל של תורה. המפגש השקט שמתעניין בך, והכול ברוגע וחיוך שופע, הוא לדעתי הסגנון הנכון שראוי לאמצו.

רקיעים נפוצים

הסלטלה שחוללה מלחמת יום כיפורים בתחילת שנות השבעים בחברה הישראלית כולה, לא פסחה גם עם לבו הסוער ממילא של המ"פ הצעיר בסירת שקד. התברר שהמלחמה של המדינה על קיומה הייתה רק סיפור הכיסוי למלחמה האמתית על הזהות השחורה (הזמני) מהשירות הצבאי, החתונה והבורות העמוקים שחשפו אור גדול. לעיתים גדול מדי

הרב אביחי רונצקי
אל תוך פמינאות התווה של חיי התפרצה באחת מלחמות יום הכיפורים.

הרב אביחי רונצקי
היה נער צעיר, נחשף לסיפורי חורו והבטות. פגש לנילון חנה הורווקר אביחי נון, מדי וית, נעלים אדומות מנן. שמינית, השלישי בדרך פקודים ספקיו הפלוגות נהרג

הרב אביחי רונצקי
היה נער צעיר, נחשף לסיפורי חורו והבטות. פגש לנילון חנה הורווקר אביחי נון, מדי וית, נעלים אדומות מנן. שמינית, השלישי בדרך פקודים ספקיו הפלוגות נהרג

הרב אביחי רונצקי
היה נער צעיר, נחשף לסיפורי חורו והבטות. פגש לנילון חנה הורווקר אביחי נון, מדי וית, נעלים אדומות מנן. שמינית, השלישי בדרך פקודים ספקיו הפלוגות נהרג

על אף הצימאון העצום שקינן בי לרווח של זמן, למנוחת גוף ונפש, לא עצרתי ברוחי ותכף אחרי השחרור מהצבא פניתי למסגרות הרווחה בעיריית ירושלים וביקשתי לעבוד שם כמדריך חבורות רחוב. עניין החינוך, בעיקר של מי שנקראו בעבר "נוער שוליים" והיום נקראים "נוער בסיכון", העסיק את מחשבותיי וראיתי בו ייעוד לחיים. הציבו אותי בשכונת תלפיות מזרח, ונתבקשתי לשוטט בסמטאות ובחצרות, ללקט אחד לאחד את אותם נערים ולנסות ללכדם לחבורה שתעסוק בדברים משמעותיים.

בד בבד עם היותי מדריך, בלילות הארוכים שימשתי מאבטח במרתפי בנק ישראל. שם מצאתי

נפרדנו לשלום בלבביות ויצאתי לדרכי תחת הרושם העז שהותירה בי אישיותו של הרב צבי יהודה. שמתי לב שלכל אורך המפגש לא נאמר לי ולו משפט אחד בדבר ערך האמונה, לימוד התורה וכו'. הרב פשוט הקשיב לי והתעניין בי. בשבילי זה היה אירוע מכונן שבו למדתי כיצד להתנהג עם אנשים בכלל ועם בעלי תשובה בפרט

השקט אשר לו ציפיתי בכיליון עיניים, להתבוננות ולמחשבה.

9 ביוני 6791, סמוך למועד חתונתי עם רונית:

"חושש מהחייבה והטוב שמרעיפים עליי. מאותה הערכה שאיני חפץ בה. כל מילת שבח מעלה את האגו וממעיקה בהכרת האמת. בירור וגילוי יסודות עולמי חייבים בהינתקות גמורה, ולו אך כדי לנסות לבדוק את האמת שבהם. חשוב מאוד שלא לדבוק באל שקר. אשתדל לאמץ את כל כוחות הנפש עד אחרון הנימים, כשמנגד, חיי עד כה והם בעבורי אין".

ראיתי בספר 'מוסר אביך' משפטים שמדברים אליי מאוד במצבי הנוכחי:

"הנפש צריכה לקבל את מרירות הסם, וכל זמן שיאמר לעצמו שלום שלום ורק בנועם לבד ילך באורח סלולה, הוא קרוב אל המכשול. כי יותר יש לחשוך את הדמיון, שמפני שאינו חושש כל כך אם לא יעזוב את הדרך הרעה, מתוך כך אינו מצטער בקרבו".

צריך להחזיר ולכנוס את קרני האור שנתקדרו לנקודתן האמתית, ללמוד, להרחיב ולהגדיל את הנקודה הנשמטת שבתוכי. רק לאחר מכן אפשר יהיה לשוב לצאת למרחבי עולם.

שעת המפגש חלפה. החלטתי להמתין עוד כמה דקות ולאחר מכן לשוב ליחידתי.

באופק הרחוק, בשמי התכלת, נראה מטוס קל מתקרב לנחיתה. עד מהרה נגעו גלגליו בקצה המסלול והוא החל מתקרב לעברנו.

מצדו השני של השדה נשמע קולו המטרטר של קומנדקר צבאי. המטוס עמד מלכת וכלי הרכב נסע עד סמוך אליו. ראיתי כיצד מורידים מהרכב חפץ מאורך, עטוף בשקית ניילון שחורה, ומעלים אותו למטוס.

מי הוא? שאלתי בשקט את החיילים שהביאוהו. איננו יודעים. שמענו שהוא קצין צנחנים, אתה יודע, מהחברה של המרדפים.

רעד עבר בגופי. ניגשתי סמוך יותר והבטתי. מבעד לניילון העבה הזדקרו איברי גוף, מדי זית, נעליים אדומות. מנו.

שמריהו, השלישי בחדר מקורס מפקדי הפלוגות, נהרג כמפקד סיירת גולני בקרב לכיבוש החרמון.

שלהי נובמבר 3791, סמוך לתום מלחמת יום הכיפורים. הפלוגה בשוחות לחימה מול הארמיה המצרית.

"א-לוהים שלי. מתכווץ ומתכרבל בקור לילה מדברי.

לא מתחשק לי לעשות דבר, רק לשכב במקומי עוד ועוד.

אני צריך לתפקד כמ"פ ואיני חפץ בכך. לתת פקודות, להקפיד על כוונות מבצעיות... לא שיש בכך חוסר טעם ותכלית, אלא שאיבדתי את הרצון והמרץ למשימות הללו".

כמי שגדל בבית חילוני בעיר האדומה, שם שמים לא היה שגור בפי. וראה זה פלא, בפנקסים רבים נמצא צמד המילים "א-לוהים שלי".

המשכתי בשירות הצבאי עוד כשנתיים עד השחרור המיוחל. או אז נפתחו לפניי שערי מחוזות

מחפש מרחב? איתמר מתרחבת!

רכזת פניות - ליטל מיכאלי 050-4805300 // יו"ר המזכירות - חננאל אלקיים 052-8109139

מופע 'תחילה' // בית ספר למחול 'שלם' באיתמר

צילום: אלוהה משולמי // עיצוב: אילית בר-דוד

חופשת שחרור

בשיאה של מהפכה של ממש שחולל, תוך כדי אש ארטילרית כבדה משמאל, כשהוא מצליח להשתלט על היעדים - בחר הרב רונצקי לבלות את חופשת השחרור שלו, בצליחת ארץ ישראל מעל גבו של שביל ישראל * במשך יותר מחודש הם לא חזרו לביתם וניסו להתמקד בלי הפרעה - בזוגיות, בעם ישראל שהם פוגשים במהלך המסע, וכמובן במושא אהבתם - ארץ ישראל * היחידים שהפריעו להם אחת לשבוע, היו עולם קטן, כדי שבכל זאת נקבל מעט מהמחשבות, החוויות ומעבודת ה' שלא זוכים לראות מחוץ לשביל הישראלי * יומן מסע שפורסם בקיץ תש"ע

אבל נוסף במחיצה

בבוקר ערפל כבד. הכל נראה כמו חלום. יום רביעי. היום מתחילים למעשה את שביל ישראל.

משאירים את הרכב בכניסה למעיין ברוך. הולכים מסיבי לשמורת הדן ואח"כ בשמורת נחל שניר.

השביל כולו הולך לאורך המים. אנחנו פוגשים המון אנשים בדרך, הרבה יותר ממה שציפינו.

הסיבה העיקרית שיצאנו היא לחזור קצת להיות זוג, אחרי תקופה ארוכה שבה בקושי שבתות עשינו ביחד. אבל את הביחד הזה רצינו לעשות מעל שביל ישראל - יש כאן 2 דברים שאחוזים אחד בשני: הבנייה הפרטית שלנו כזוג בתוך ארץ ישראל לאורכה מקצה לקצה.

אבל מה שמתחדש לנו תוך כדי הוא התוספת שאותה לא ממש לקחנו בחשבון - עם ישראל. השיח עם האנשים הוא מדהים. בלי סיסמאות. בגובה העיניים. בלי מקורות, אלא מתוך אמת פנימית פשוטה.

מלאכים לא רק בלמים

אם השיר הזה 'אנשים טובים באמצע הדרך' לא היה נכתב לפני שנים רבות, היינו בטוחים שהוא נכתב על שביל ישראל. שמענו בעבר הרבה על השביל הזה, אבל לראשונה אנחנו מגלים שהוא ממש תופעה. גם האנשים שבאים מולך, אבל בעיקר האנשים שבצידי הדרך. מלאכי השביל קוראים להם.

חבורת בנות שפגשנו כשהם לקראת סיום השביל מהכיוון השני, סיפרו לנו עליהם ונתנו לנו את הרשימה שמפורסמת באינטרנט. האנשים האלה מפרסמים את עצמם וממש עושים ביניהם

כמה שיחות היו לנו השבוע עם כל כך הרבה טיפוסים שיש בינינו לכאורה מרחק אידיאולוגי מחשבתי גדול. ואתה שואל את עצמך למה כאן הכל נראה כזה טוב, הכל זורם כל כך יפה, ובחוף אנחנו לא מצליחים לשמור על האידיאליזציה הזו

השביל מתחיל מתל-דן, אבל אנחנו לא יכולים להיות קרוב כל כך ולא לגעת לפחות במרגלות החרמון. מחור בבוקר נלך בנחל חזורי.

יום ראשון בערב. לינה אצל חברים שהכרנו כאן בצפון. קמים מוקדם בבוקר ומתחילים להרגיש ברגלים את ארץ ישראל.

חוף ממה שמתואר במפה אנחנו עוד לא יודעים לאן המסע הזה ייקח אותנו. לא הגענו לכאן כדי לחפש אטרקציות, אנחנו פשוט רוצים ללכת. זה הביחד שלנו עם ארץ ישראל. הקשר לארץ הוא לא דווקא דרך המקומות היפים שלה. מצד עצמה. עצם זה שאתה דורך עליה. אבל מה לעשות שבאמת הכל יפה כאן כל-כך. יצא לנו לעשות דיון היום - האם זה היופי של הארץ שכל כך משכר אותנו או שזו הנשמה. כאן על השביל אתה מגלה שהיופי והנשמה כנראה באמת הולכים ביחד.

הקשר לארץ הוא לא דווקא דרך המקומות היפים שלה. אלא מצד עצמה. עצם זה שאתה דורך עליה. אבל מה לעשות שבאמת הכל יפה כאן כל-כך. יצא לנו לעשות דיון היום - האם זה היופי של הארץ שכל כך משכר אותנו או שזו הנשמה. כאן על השביל אתה מגלה שהיופי והנשמה כנראה באמת הולכים ביחד

אתה הולך בשקט. הדממה הזו של חמש בבוקר היא משהו ששומעים עליו רק בשירים. ציוץ הציפורים שמדברים עליו - הנה הוא כאן באוזניך. שכשוכי המים של הנחלים זה ממש למרגלותיך. צמרות העצים נעים. אפילו ההליכה בין הפרות והמבט שלהן עלינו - הוא דבר מדהים. החלטה איסטרטגית לשמוע כמה שפחות חדשות. הסלולארי על 'שקט'. אנחנו נשלם על זה מחיר - נפספס חתונות של תלמידים, נהיה פחות מעורים בעשייה ובצרכי הכלל, אבל יש מצבים שאתה יודע שהניתוק חשוב.

יום לני בלתי נאמן

האלוף גרשון הכהן שמע שאנחנו באזור והתקשר לבקש שנשתמש בבית העץ המרשים שבנה במה ידיו. יש כאן בסך הכל חמש משפחות. איזה מאור פנים הן מקבלות אותנו. לפעמים מיץ קר זה הכל.

השכמה מוקדמת. חייבים להרוויח את השעות הפחות חמות להליכה. ענן שט מתחתינו בוואדי ואנחנו - מעל העננים. מבינים לראשונה את הביטוי.

הרכב נשאר בשאר-ישוב. חבר שלנו מקפיץ אותנו לתחילת הבניאס. הולכים לאורך הנחל. עוברים דרך גשר הבינוי. מראה מדהים. משם כעוזים יורדים בשבילים צרים עד שאר-ישוב.

תחרות מי מפנק יותר את המטיילים. והכל בחינם. זה מרגש עד כדי דמעות.

אנשים מציעים את הבית שלהם או את החדרים שנבנו במיוחד למטרת האירוח הזה. הכל למען 'השביליסטים' - ככה מכנים את חוצי שביל ישראל. אז הנה בלי לשים לב גם אנחנו קיבלנו את תואר הכבוד - אנחנו שביליסטים גאים.

מלאכי הדרך האלה זו לא סתם מליצה - הם עוזבים את כל העיסוקים שלהם, דואגים למקלחת, אוכל למי שרוצה (כי לא כולם שומרי כשרות),

מיטה נוחה. אם יש תקלה הם מייד קופצים כדי לתקן. ושקל אחד הם לא מוכנים לקחת. הדבקות שלהם מבלבלת אותך לרגע, ואתה בטוח שיש כאן אולי בכל זאת איזו תעשייה כלכלית, וכלום - הכל מתוך טוב לב נקי שרואה באירוח של מטיילים בארץ ישראל לאורכה ורוחבה ערך הכי חשוב בעולם. שוב - בלי סיסמאות, בלי שיעורים על אהבת הארץ, הם אוהבים אותנו כי אנחנו מטיילים בארץ.

בכל פעם שחוצים כביש ראשי - אנשים מנופפים לשלום, שמחים איתך. שולחים צפירה מעודדת. מעין צורך לא ברור להסביר פנים למי שהולך בשבילי ארץ ישראל. כאילו אומרים - כשאתה הולך עכשיו על הארץ שלנו, תחשוב גם עלינו.

מגיעים בשעות הצהריים ועולים לצפת לקראת שבת.

כמה שיחות היו לנו השבוע עם כל כך הרבה טיפוסים שיש בינינו לכאורה מרחק אידיאולוגי מחשבתי גדול. ואתה שואל את עצמך למה כאן הכל נראה כזה טוב, הכל זורם כל כך יפה, ובחוף אנחנו לא מצליחים לשמור על האידיאליזציה הזו

כמה שיחות היו לנו השבוע עם כל כך הרבה טיפוסים שיש בינינו לכאורה מרחק אידיאולוגי מחשבתי גדול. ואתה שואל את עצמך למה כאן הכל נראה כזה טוב, הכל זורם כל כך יפה, ובחוף אנחנו לא מצליחים לשמור על האידיאליזציה הזו

אנחנו לא מצליחים לשמור על האידיאליזציה הזו. כנראה שכשמסירים את כל המסכים ונשארים רק אדם מול אדם - יש לנו הרבה פחות מטענים, במיוחד כאן בשבילי הארץ - החיבור האנושי הוא מדהים. הבלגן שלנו מתחיל כשיש הבלטה מוגזמת ומלאכותית של ההבדלים שלנו. גם כאן רואים את ההבדלים אבל רואים אותם בפרופורציה נכונה. בלי העצמות. אז גם השוני וחילוקי הדעות עוברים חלק הרבה יותר.

לכל אחד יש דעות משלו, אבל בחיי היום יום אנחנו הרבה יותר מחובקים. הספרדי עם האשכנזי, החילוני והדתני.

בטוח שאפשר לחיות הרבה יותר רגועים גם מחוץ לשביל. זו לא אידיאליזציה - זו המציאות האמיתית.

לבת מיוחדת בלי פתיקה

לפעמים מרגישים כאן יותר בבית מאשר בקהילה. עם ישראל, עם ישראל. פחות סיסמאות, דיבורים פשוטים. אברהם אבינו שנמצא בתוך כל אחד ואחד.

מתגבשת בי המחשבה שהשביל הזה ראוי להפוך למפעל כלל ארצי, שצריך ליצור טרנד לאומי של מסע בו, ושהמוני בית ישראל בכל הגילאים ייפגשו בו עם הרגבים המתוקים של הארץ ושל יושביה. דווקא כך, מתוך היכרות עם ארצנו ובעיקר עם עצמנו, נוכל לעמוד טוב יותר במשימות ובאתגרים הלאומיים שעוד נכוננו.

הרב אביחי רונצקי

מחיפה תשי"ב ועד איתמר תשע"ח

ארנון סגל

מצפן* עובד אפילו טוב יותר מלמעלה

מערכת עולם קטן

לא ברור עד הסוף איך זה יעבוד בקונסטלציה החדשה, אבל ברור שמבחינתנו הרב רונצקי לא עזב את מערכת עולם קטן. זה כנראה כבר לא יעבוד דרך השיחות המעמיקות והמרוממות עד שמים ובחזרה לארץ, וכנראה לא נזכה לפרסם עוד יומן מפרי מחשבותיו הנשגבות, הצבעוניות והאמציות. זה בטח גם לא יהיה דרך עוד מאמר או שיר, או מפגש עם גופו הצנום והעצמתי במיטת חוליו. אבל הוא לא עוזב. מי שחושב שזו רומנטיקה מיסטית, שיהיה לו לבריאות – אנחנו היום מבינים קצת יותר למה מתכוונים בתורת ישראל כשמדברים על "הישארות הנפש" כי ברור שהוא נשאר כאן.

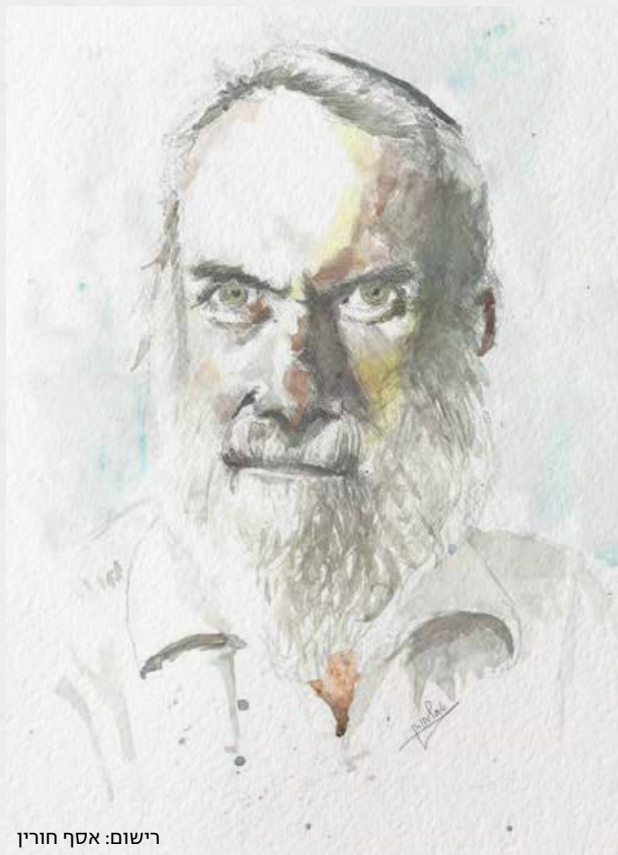
היו שם דמעות בהלוויה על הגוף של הרבצ"ד לשעבר, יפה הבלורית, חטוב הפנים, הדור הפנים. ובכל זאת, נראה שהרב רונצקי הצליח לעשות כאן כל כך הרבה מעבר, כך שהשאיף חותם עמוק בתודעה, עד שאפילו בעת הקבורה היה שם גם חיך מתון על הפנים – של ביטחון שהנפש כאן אתנו לגמרי.

אהבת ישראל אישית, פרסונלית, רחובית, שנובעת מאהבה של ילד מתלהב מהאומה כולה.

עין טובה, לשון רכה ומתינות, ובכל זאת הצלחה לחולל מהפכות פוליטיות במרחב הציבורי ובפרט בצבא, עד שאפילו עיתון 'הארץ' זיהה היטב שלצד האהבה ניצבת נחישות שתשנה כאן את החברה הישראלית ולכן צריך כל כך "להזהר" מפניה.

תרבות ישראלית של תורה ומסורת עם האזנה רגישה לקולות הצעירים המפעמים ומבקשים תוספת והתקדמות. הרב, רצית להמשיך לחיות, אז הנה אתה לגמרי לגמרי ממשיך לחיות. סר המר מהמוות והרוח שלך אתנו לחלוטין.

* את התואר 'מצפן' שמענו מפי חברו הקרוב השר נפתלי בנט, ממלמל הרישית בתוך המון האדם מאחורי מיטתו של הרב רונצקי

רישום: אסף חורין

בשטח. במהלך ימי השבוע הוא לא שב הביתה וישן בחדר קטן צמוד לשכנתו. חלק מלילותיו עשה באוהל אחד עם לוחמים בבסיסים ובמוצבים חודרים. גם את רוב שבתותיו עשו הרב ומשפחתו בשירות צה"ל, כל פעם במקום אחר בארץ, לפעמים אפילו בתוך צוללת.

מתוך עצמת ההתנגדות של 'הארץ' נחשף אז גודל המהפכה השקטה של הרב רונצקי: מגוף צה"לי זניח שהתמחה בעשרות השנים האחרונות בעיקר ברמת הסכ"ם של החייל ובנרות השבת שלו, הפכה הרבנות לגוף שהורה כיוון רוחני לצה"ל כולו בריק הערכי שנוצר בחברה הישראלית. ההזדעקות של 'הארץ' גילתה שהצעד הזה כנראה מהותי מאוד: "בדלת האחורית מתנהלת כאן... חדירה בוטה לתחומו של חיל החינוך", ביכו בעיתון. "רונצקי ואנשיו שוברים סטטוס־קוו שהונהג בצה"ל עוד בימי דוד בן־גוריון".

אחרי סיום תפקידו בצה"ל הקים יחד עם נפתלי בנט ואילית שקד את מפלגת 'הישראלים' שעמדה להתמודד בבחירות שהיו אמורות להתקיים בשנת 2012. כאשר הבחירות נדחו התמזגה הרשימה בבית היהודי, והרב רונצקי החליט שלא להתמודד על מקום בכנסת. אחרי בחירות 2013, כחלק מהישיגה הקואליציוניים של הבית היהודי הקימה המדינה את "המנהלת לזהות יהודית", שאותה הוביל הרב רונצקי יחד עם אלי לבנון. לקראת בחירות 2015 שינה הרב את דעתו והתמודד על מקום ברשימת הבית היהודי אולם לא הצליח להשתלב במקום ריאלי ברשימה.

כאילו לא די בכל עשייתו, ביקש הרב לתרום את כלליתו – ואז גילו הרופאים שהוא חולה. הרב עבר בתקופת חייו האחרונה טיפולים קשים, אך כמו לוחם מצטיין בסיירת – לא הרפה מהעשייה הציבורית בתחומים הקרובים לליבו עד הרגעיים האחרונים ממש.

הרב אביחי רונצקי זצ"ל נולד למשפחה לא דתית. הוא למד בפנימייה הצבאית בבית הספר הריאלי בחיפה. את שירותו הצבאי לא החל ברבנות הצבאית אלא בשייטת 13, ומשם עבר לסיירת שקד. במלחמת יום הכיפורים השתתף כמפקד פלוגה.

לאחר המלחמה חזר בתשובה יחד עם אשתו רונית, שאותה הכיר כשהייתה פקידתו בפלוגה. הוא למד במכון מאיר ובמרכז הרב, ועסק גם בהדרכת נערי רחוב מטעם עיריית ירושלים. הוא הקים ישיבת הסדר ביישוב איתמר, ועד היום האחרון עמד בראשה במקביל לתפקידו הצבאי.

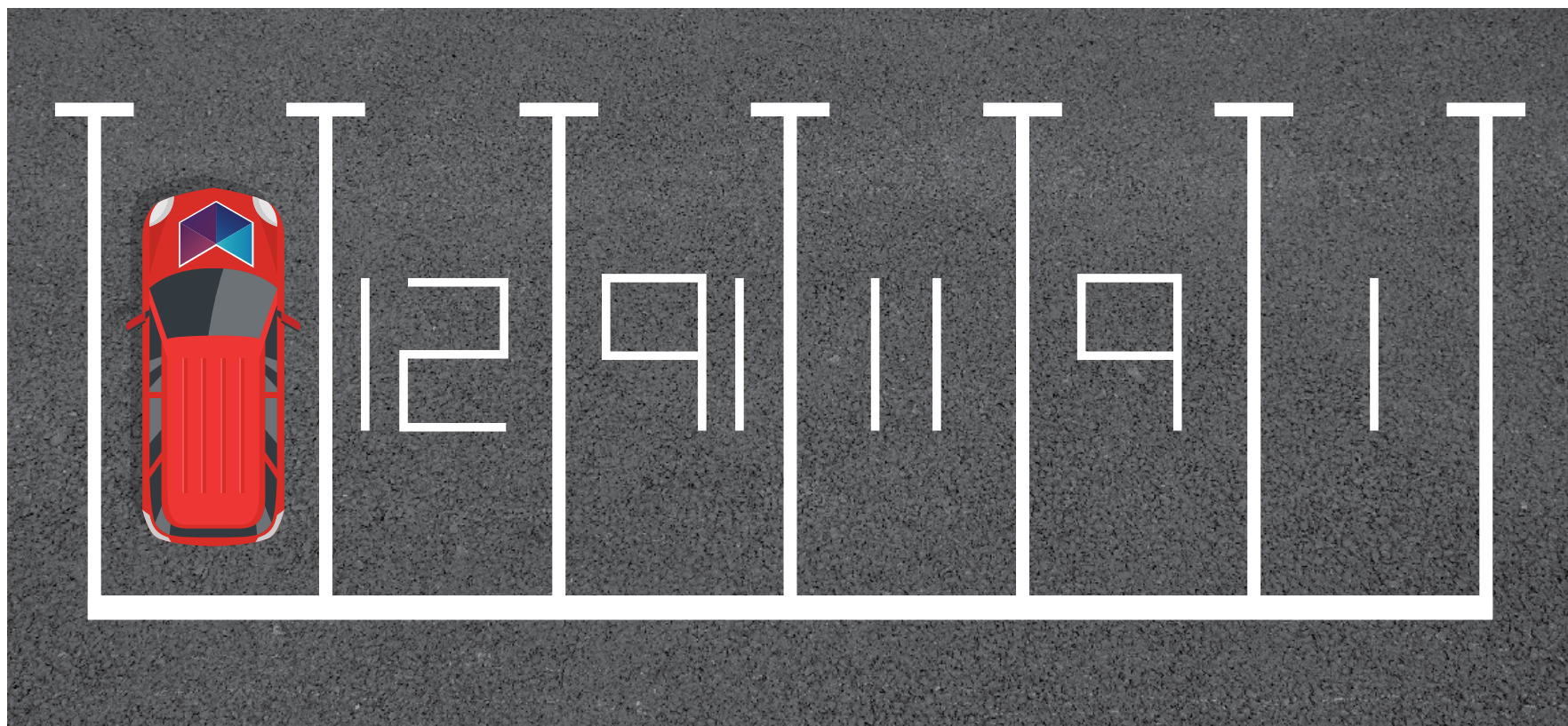
הרב רונצקי חיבר את ארבעת ספרי השו"ת ההלכתיים-צבאיים המוכרים "כחצים ביד גיבור". בד בבד עם תפקידו כרב שירת במילואים ועלה בסולם הדרגות עד לתפקיד של ראש מטה החטיבה המרחבית שומרון. הוא היה הרב הצבאי הראשי החמישי בסך הכול מאז הקים הרב גורן את הרבנות הצבאית בתש"ח. הרבצ"ר שקדם לו, ישראל וייס, סיים את כהונתו באור עגום כשצלה הכבד של ההתנתקות מעיב על דמותו כמו גם על הרבנות הצבאית בכלל, בעיקר סביב פרשת פיגועי הקברים מגוש קטיף.

במצב השפל חסר התקדים הזה במעמד הרבנות הצבאית בקהל – מי שהם בסופו של דבר לקוחותיה העיקריים, נכנס הרב אביחי רונצקי לתפקידו. חבריו מאיתמר ורובני יישובים רבים בשומרון יעצו לו לא לעשות זאת. הוא הותקף מבית עוד בטרם נכנס לתפקידו על כך שהוא הולך לשתף פעולה עם פקודת גירוש נוספת.

אך ראו זה פלא: בתוך זמן קצר לאחר כניסתו לתפקיד דעכו כמעט כל ההתקוממויות בציבור הדתי נגד הרב רונצקי ונגד הרבנות הצבאית. בהמון ענווה, במענה רך, בחן, בחיך וברצון טוב כבש הרב רונצקי מחדש את הדרך־לא־מוצא שלפניה ניצבה הרבנות הצבאית, ואִתָּה גם הרבה לבבות. במהלך מבצע "עופרת יצוקה" נדמה היה לפתע שהרבנות הצבאית פתחה במסע לכיבוש מחודש של מעמדה בצה"ל. "הרבנים הצבאיים היו בכל מקום", העידו קצינים שהשתתפו בלחימה. רגע לפני הכניסה המחודשת לרצועת עזה קרא הרבצ"ר באוזני הכוחות את פרשת כוהן משוח מלחמה מספר דברים: "שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על אויבכם, על יֵדך לבבכם, אל תיראו... ואל תערצו מפניהם, כי ה' אֱלֹהֵיכֶם ההולך עִמָּכֶם להילחם לכם... להושיע אתכם". החיילים ברובם, יש לציין, הגיבו בהתלהבות ושרו גם את "אנחנו מאמינים בני מאמינים".

העיתונאית הדס שטייף חלקה אז את הרגשתה עם קוראי 'ישראל היום': "בערב שבו קיבלו הלוחמים את ההוראה להיכנס לעזה, הרב רונצקי עבר בשקט, בלי מלווים, אמר מילה טובה, הניח את היד על ראשם ובירך אחד אחד. המבצע החל, ובחלוף הזמן התחילו להגיע הפצועים. תא"ל רונצקי עבר בין הפצועים, נעמד בין המשפחות, בשקט שאל לשלומן, והשרה קדושה וברכה בכל מקום שאליו הגיע. זוהי שגרת יומו. בלי אורות מהבהבים, בלי פמליה ועם הילה גדולה שמאירה את פני החיילים".

מבחינת הרב, לשכתו היתה רק בסיס יציאה למה שראה כתפקידו העיקרי: מתן עזרה, תמיכה, עצה טובה והכוונה לחיילים, בעיקר הקרביים,

כתרת? מקומך איתנו!

יום פתוח

18.4.

החל מהשעה 17:00

קמפוס טל - בנות

רח' בית הדפוס 7, גבעת שאול, ירושלים

קמפוס לב - בנים

רח' הועד הלאומי 21, גבעת מרדכי, ירושלים

שנה ראשונה ח'ינם לבוגרי צבא ושירות לאומי

מכינה קדם אקדמית

מכינת ריענון

מכינה מלאה

תואר שני

מנהל עסקים M.B.A.

פיזיקה / הנדסת אלקטרו-אופטיקה *M.Sc.

סיעוד *M.S.N + Nurse Practitioner

הפקולטה לניהול B.A.

חשבונאות ומערכות חידע

מנהל עסקים

הפקולטה למדעי

החיים והבריאות

סיעוד B.S.N.

ביו-אינפורמטיקה B.Sc.

הפקולטה להנדסה

ומדעי המחשב B.Sc.

הנדסת אלקטרו-אופטיקה

הנדסת חשמל ואלקטרוניקה

הנדסת תוכנה

הנדסת מערכות תקשורת

הנדסת תעשייה וניהול

מדעי המחשב

המרכז
האקדמי
לב

מנהיגות. ערכים. טכנולוגיה.

מערך חלוגות רחב

אחוז השמה גבוה

רמת לימודים גבוהה

מסלול בית מדרש / מדרשה

ימי לימוד מרוכזים

מבחן תיל או פסיכומטרי

להבטחת מקומך *3239 | www.jct.ac.il | | | | |

התקשר: